

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Cyrlometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské výchovy

**PREVENTIVNÍ PROTIDROGOVÝ PROGRAM PRO DĚTI NA
1. STUPNI ZÁKLADNÍCH ŠKOL V MOHELNICI ZAMĚŘENÝ
NA NESPECIFICKOU PREVENCI**

Bakalářský projekt

Autor: Lucie Sedláčková
Vedoucí práce: doc. PhDr. & Mgr. Petra Potměšilová,
Ph.D.

Olomouc 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Preventivní protidrogový program pro děti na 1. stupni základních škol v Mohelnici zaměřený na nescifickou prevenci“ vypracovala samostatně, pod vedením doc. PhDr. & Mgr. Petra Potměšilové, Ph.D., vedoucí bakalářské práce. Literatura i použité podklady jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

V Mohelnici dne

.....

podpis

Poděkování

Ráda bych na tomto místě poděkovala doc. PhDr. & Mgr. Petra Potměšilové, Ph.D. za konzultace, cenné rady, odborné vedení a trpělivost při psaní mé bakalářské práce. Mé poděkování patří i Bc. Jakubu Babniči, který svými zkušenostmi přispěl do tohoto projektu. Dále bych chtěla poděkovat mé rodině a blízkým za jejich velkou podporu.

Obsah

ÚVOD	6
1. PREVENCE	7
1. 1. PREVENCE V OBLASTI DROG	8
1. 2. LEGISLATIVA	8
2. MLADŠÍ A STŘEDNÍ ŠKOLNÍ VĚK.....	10
2. 1. DĚTI A NÁVYKOVÉ LÁTKY	10
2. 2. VLIVY VE VÝCHOVĚ DÍTĚTE	11
2. 3. STATISTIKA	12
3. ZÁKLADNÍ ŠKOLY VE MĚSTĚ MOHELNICE	14
3. 1. ZÁKLADNÍ ŠKOLA MOHELNICE MLÝNSKÁ	14
3. 2. ZÁKLADNÍ ŠKOLA MOHELNICE VODNÍ	15
3. 3. KONTAKT S METODIKY PREVENCE ZÁKLADNÍCH ŠKOL V MOHELNICI.....	17
4. MĚSTO MOHELNICE.....	18
4. 1. KONTAKT S VEDOUCÍM PRACOVNÍKEM TERÉNNÍ SLUŽBY JAKUBEM BABNÍČEM.....	18
4. 2. SWOT ANALÝZA: MĚSTO MOHELNICE	20
4. 3. KOMENTÁŘ KE SWOT ANALÝZE	20
5. VOLNÝ ČAS.....	23
5. 1. ŠKOLNÍ DRUŽINY	23
5. 2. STŘEDISKA PRO VOLNÝ ČAS DĚTÍ A MLÁDEŽE	24
5. 3. HŘIŠTĚ A DALŠÍ HERNÍ PROSTORY	24
6. ZAŘÍZENÍ S NABÍDKOU VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT V MOHELNICI A MÍSTA PRO TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU	25
6. 1. VOLNOČASOVÁ ZAŘÍZENÍ.....	25
6. 2. HŘIŠTĚ.....	26
7. PREVENTIVNÍ PROTIDROGOVÝ PROGRAM PRO DĚTI NA 1. STUPNI ZŠ VE MĚSTĚ MOHELNICE ZAMĚŘENÝ NA NESPECIFICKOU PREVENCI.....	27
7. 1. PŘEDMĚT PROJEKTU	27
7. 2. CÍL PROJEKTU	27
7. 3. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ.....	28
7. 4. FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ:.....	29

7. 5. HARMONOGRAM:.....	30
7. 6. POPIS AKTIVIT	32
<i>Den 1 Workoutové hřiště a fotbalové hřiště na ulici Nová.....</i>	<i>32</i>
<i>Den 2 Základní umělecká škola Mohelnice .....</i>	<i>39</i>
<i>Den 3 Dům dětí a mládeže Magnet.....</i>	<i>41</i>
<i>Den 4 Hřiště na Příkopech .....</i>	<i>44</i>
<i>Den 5 Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež.....</i>	<i>51</i>
ZÁVĚR.....	54
LITERATURA.....	55
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	60
SEZNAM PŘÍLOH.....	61

Úvod

Drogy jsou mezi dětmi stále velkým problémem, který je nezbytné řešit. Vhodné je zakročit již v mladším školním věku, jelikož věk prvních zkušeností s návykovými látkami je velmi nízký. Tento bakalářský projekt je zaměřen na protidrogovou prevenci za použití prostředků nespécifické prevence u dětí na 1. stupni základní škol ve městě Mohelnice, které se nachází v Olomouckém kraji. Důvodem zvolení nespécifické prevence v projektu jsou vlastnosti a specifika patřící k tomuto věku.

Projekt konkrétně informuje o vlivech, které na dítě ve výchově působí, o návykových látkách a jejich důsledcích v této věkové kategorii. Dále se v teoretické části projekt zaměřuje na Mohelnické školy. V této části je rozebrán i způsob řešení v jejich minimálním preventivním programu. Také je zde věnován prostor volnému času a zařízením pro jeho využití. Další částí projektu je samotný preventivní protidrogový program, jehož cílem je podporovat zdravé využití volného času a budování vztahu ke zdravému životnímu stylu. Dále je jeho cílem zvyšovat odolnost žáků proti sociálně patologickým jevům, a tak přispět k rozvoji osobnosti. Těchto cílů se projekt snaží dosáhnout ukázkou příznivých alternativ pro trávení volného času. Jedná se o týdenní program, ve kterém budou žákům z Mohelnických základních škol představena zařízení s nabídkou volnočasových aktivit a hřiště, která se v tomto městě nacházejí. Projektové dny na hřištích spočívají v ukázce her a aktivit, jež děti mohou později v jejich volném čase využívat.

1. Prevence

Prevence (z lat. *praevenire*, předcházet) je působení na člověka, které má za cíl zabránit nežádoucím jevům jako jsou nemoci, závislosti, krádeže, zločiny, záškoláctví apod. Prevenci obecně rozdělujeme na primární, sekundární a terciální, kdy primární prevence je přímo předcházení nežádoucím jevům v době, kdy ještě žádný neexistuje. Sekundární je předcházení těmto jevům ve skupině, která k nim inklinuje a má za cíl zabránit v tomto jednání. Terciální prevence je označení prevence, která je prováděna u jedince či ve skupině, která se již s vybraným nežádoucím jevem setkala a snaží se o zmírnění následků na osobu a společnost.

Primární prevenci dále dělíme na specifickou a nespecifickou. Specifická prevence je charakteristická svým konkretizovaným cílem. Nespecifická prevence spadá do okruhu průřezových témat ve výuce, rekreačních, mimoškolních či kulturních aktivit. Cílem je působit na dítě v oblasti jeho osobního rozvoje a volby životního stylu, kterým se bude ubírat. (Klementová, Sychrová, 2017)

Ústav pro lékařství americké akademie věd (Institute of Medicine) přišel s rozdělením prevence, kterou člení dle cílové populace a rozsahu potřebných intervencí. Tímto systémem tak nahrazuje obvyklé rozdělení prevence s očekáváním optimálnějšího úspěchu. Ústav rozlišuje prevenci na všeobecnou, selektivní a indikovanou:

- **Všeobecná prevence:** Cílí na celou populaci. Preventivní programy všeobecné prevence mají poskytnout prospěch všem členům společnosti. Působí tak na mladé lidi způsobem, který zabraňuje užívání drog. Příkladem jsou preventivní programy, které jsou součástí učebních osnov.
- **Selektivní prevence:** Zaměřuje se na určitou část společnosti, u které hrozí užívání návykových látek. Tato skupina má biologické, psychologické, environmentální nebo sociální predispozice a inklinují tak k experimentování s drogami. Příkladem jsou školní programy pro problémové děti.

- **Indikovaná prevence:** Směřuje k jedincům s předpokladem k rozvoji užívání návykových látek. Jejím příkladem jsou intervence, které cílí na snižování konzumace drog. (Mcgrath, 2007)

V tomto projektu se zaměřujeme na snižování rizika užívání drog u dětí na 1. stupni ZŠ za pomoci nespecifické prevence. To znamená, že se děti budeme snažit usměrnit ve volbě způsobu využívání volného času neinvazivním způsobem.

1. 1. Prevence v oblasti drog

Cílem prevence užívání návykových látek je zabránit jejich samotnému užití nebo alespoň oddálit první experimentování do pozdějšího věku. Mezi další cíle patří snižovat a zabraňovat užívání drog, a tím napomáhat ke snižování dopadů na společnost a jedince. Preventivní programy by měly žákům dát vědomí důsledků, které se pojí s užíváním návykových látek. Žáci by měli znát zdravotní a sociální rizika a také by si měli uvědomovat samotnou skutečnost, že užívání návykových látek není společensky morální a není normou. Podle principů prevence je nutné redukovat vliv rizikových faktorů (například riziková specifika skupin) a posilovat protektivní faktory. Preventivní programy by měly cílit na veškeré formy návykového chování, měly by zohledňovat stav daného místa či komunity ve spojitosti s drogami a měly by počítat se zvláštnostmi dané společnosti. (Mcgrath, 2007)

Kalina a Bém (2003) ve svém díle také zmiňují, že je třeba nabídnout žákům alternativní způsoby pro trávení volného času, který se slučuje se zdravým životním stylem.

1. 2. Legislativa

O drogách se v České republice mluví v několika právních normách. Základní právní normou je zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách. Tento zákon upravuje zacházení s návykovými látkami, jejich vývoz, dovoz a tranzitní operace s těmito látkami, zacházení s přípravky obsahující návykové látky a pěstování drog. Dalšími právními

normami zmiňujícími se o návykových látkách je zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, přesněji § 130, který definuje pojem „návyková látka“, § 274 zabývající se ohrožením pod vlivem návykové látky, § 283 - § 287, které se vyjadřují k výrobě, šíření a k přechovávání těchto látek. Mezi další právní normy patří zákon č. 272/2013 Sb., o prekursorech drog, zákon č. 272/2013 Sb., o Policii České republiky, zákon č. 361/2000. Sb., provozu na pozemních komunikacích, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce a zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech. (*drogy-info.cz*, 2017)

2. Mladší a střední školní věk

V prvních letech na základní škole dochází k přechodovému období mezi hravým věkem a vyspělejším chováním dítěte. Toto období je velmi citlivé a vykazuje se vyšší zranitelností. Proto je zapotřebí více trpělivosti a podpory za strany učitelů a rodičů. Děti jsou stále ještě hravé a jejich schopnost soustředit se je velmi krátkodobá. Postupně pak přecházejí do středního školního věku, kdy se žák již vykazuje stabilněji a vyhraněněji. Žák je na školu adaptován a jeho zájmy se přechylují do reálného života.

V tomto období sílí vztah vrstevnických skupin, do kterých se dítě snaží zapadnout a dodržovat jejich normy. Tyto normy však nemusí být shodné s normami nastavenými v rodině dítěte. Rodiče tak přestávají být jedinými významnými osobami a přidávají se k nim učitelé a spolužáci. V tomto věku se dětem tvoří jejich role jako jsou například vedoucí nebo podřizující se. Submisivita pak může vést k sociálně patologickému jednání zapříčiněným svodem člena vrstevnické skupiny bez předchozího uvážení. (Langmeier, Krejčířová, 2006). Někteří jedinci se připojují do skupin vrstevníků, tvořenými dětmi pocházející z dysfunkčních rodin, ve kterých se vyskytuje potencionálně škodlivé chování, čímž se vystavují zvýšenému riziku patologického chování.

Mezi hlavní vývojové cíle této věkové kategorii patří rozvoj jazykových a numerických dovedností a impulzů ovládnání a sebeovládání. Zde se vývoj chování začíná zaměřovat na dovednosti v oblasti rozhodování a řešení problémů. Na prvním stupni základní školy se mohou začít objevovat různé poruchy jako jsou například poruchy pozornosti nebo specifické poruchy učení, které brání ve zdravém rozvoji vazby ke škole, spolupráci se spolužáky, adaptivnímu učení a samoregulaci (schopnost prolomit cyklus stresu a úspěšně se zapojit do života). (World Health Organization, 2018)

2. 1. Děti a návykové látky

Kalina (2003) uvádí, že od roku 1990 je užívání drog globálním problémem. To znamená, že každý jedinec se s touto problematikou alespoň jednou v životě setká, a to na minimální úrovni konkrétního rizika. Nyní jsou drogy každodenním problémem naší společnosti.

Důležitou součástí dospívání je experimentování. Studie ukazují, že dítě začíná experimentovat s drogami okolo dvanáctého a třináctého roku života. Prvním experimentem bývá užití drog z legální dostupnosti (tabák, alkohol) a poté směřují k užití drog nelegálních. Marihuana je pak v nelegálních drogách prvním stupněm, poté až se dítě uchyluje k tvrdším drogám jako je například pervitin, extáze nebo metamfetamin. (Hajný, 2001)

Jak uvádí Šťastná a Šucha (2010), kromě experimentování v raném věku může být konzumace návykových látek spojena s mnoha faktory, které většinou působí zároveň. V tomto věku se dítě často ocitá v bezradných situacích, kdy řeší problémy, se kterými se ještě nesetkalo. Tyto situace mohou vznikat v několika sférách. Mohou to být problémy ve škole, v rodině, v různých společenských skupinách nebo také zde mohou panovat sociální a psychické faktory. Dítě v těchto situacích pak můžeme klasifikovat z hlediska adiktologie do rizikové skupiny.

Dopad užívání drog zejména v tomto období se projevuje somatickým a psychickým poškozením a narušením zdravých sociálních vazeb. Drogová závislost může způsobit poškození mozku, které může souviset s pamětí, schopností učit se a přirozeně dospívat. V rámci společenských vztahů se dítě může dostat na okraj, anebo do skupin charakteristickými sociálně patologickými jevy. Příznaky, které můžeme pozorovat u závislých jedinců jsou únava, náladovost, zhoršení školního prospěchu, pozdní příchody, podrážděnost, červené oči, změny na zornicích, zpomalené vnímání, krádeže, lhaní, změny na zevnějšku (vyhublost, kruhy pod očima, neupravený vzhled). Můžeme také pozorovat drogovou symboliku na oblečení. Drogově závislý dále často mění kamarády nebo kamarády ze školního prostředí ztrácí a stává se z něj tak samotář. Ve škole může dokonce docházet k samotné distribuci drog, což je kvalifikováno jako trestný čin. (Kalina, 2003)

2. 2. Vlivy ve výchově dítěte

Na výchovu dítěte má podstatný vliv hned několik činitelů. Velký vliv má rodina, vrstevnické skupiny, škola, příslušnost k určité národnostní menšině či jiné sociálně vyloučené skupině. Také zde mohou působit psychické problémy a poruchy. Z rodiny, v níž se objevují závislosti na návykových látkách má dítě mnohem větší predispozice

k inklinaci k těmto látkám. Roli také hraje nastavení péče o dítě. Pokud dítě žije pouze s jedním z rodičů, tak rodič nemusí mít přehled o jeho volném čase. Vliv na rizikovost má také rodina s nízkými příjmy, rodina s kriminálními a jinými sociálně patologickými jevy. Děti ze sociálně a kulturně marginalizovaných menšin statisticky významně vykazují zvýšenou míru užívání návykových látek v nízkém věku. Také psychické problémy, jako například ADHD, různé poruchy chování a duševní poruchy se čím dál více spojují s rizikovou skupinou z hlediska zkušeností s návykovými látkami. (Št'astná L. a Šucha M., 2010)

Škola a skupiny vrstevníků však začínají mít větší roli ve výchově (rodina ale stále zůstává velkým činitelem socializace). Na dítě působí několik faktorů, jako jsou komunitní normy, školní kultura a kvalita vzdělávání. Tyto faktory jsou pro dítě stále důležitějšími a ovlivňují jeho bezpečný a zdravý emocionální, kognitivní a sociální rozvoj. Dítě si v důsledku růstu sociálních dovedností a prosociálních postojů buduje klíčové ochranné faktory. Tyto ochranné faktory ovlivňují vztah se školou a vrstevníky a schopnost dítěte se vyrovnat se změnami. (World Health Organization, 2018)

2. 3. Statistika

ESPAD je studie zaměřující se na dospívající ve věku 15–16 let konající se ve čtyřletých intervalech. Této studii se za rok 2019 účastnilo 252 českých škol s cílem zprostředkovat přehled o rozsahu užívání legálních a nelegálních látek u dětí a mládeže. ESPAD za rok 2019 ukazuje pokračující pokles míry užívání návykových látek u mladistvých. Mezi významné výsledky patří například zkušenosti s kouřením cigarety, kterou někdy v životě vykouřilo 54 % šestnáctiletých a 10,3 % cigarety kouří denně. S konzumací alkoholu má zkušenost 95,1 % a průměrný věk této zkušenosti byl 12,9 let. Konzumace první sklenice alkoholu vychází průměrně na věk 13,1. Co se týče nelegálních drog, tak 29,3 % studentů někdy drogy tohoto typu vyzkoušeli. Nejčastěji mezi nelegální látky patřily konopné látky. Průměrný věk pro konopné látky dosahoval 14,5 let. Návykové látky tvrdšího charakteru, jako je extáze někdy v životě užívalo 3,6 % studentů, 3,5 % LSD a halucinogeny, 2,5 % halucinogenní houby, 1,5 % pervitin, 1,6 % kokain a méně než 1 % ostatní nelegální drogy.

Tyto výsledky si studie spojuje s narůstající mírou závislosti na nových technologiích a s tím spojený úbytek face to face komunikace. Trávení volného času venku s přáteli tak stále více nahrazují sociální sítě. Pokud tedy dítě tráví čas doma, tak se s tímto jevem spojuje vyšší míra rodičovské kontroly. Dále výzkum zaznamenává vyšší účinnost minimálních preventivních programů a působení metodiků prevence ve školách, jejichž profesní kvalita roste. Výzkum také poukazuje na významný posun k vyrovnanosti zkušeností s návykovými látkami mezi oběma pohlavími. V 90. letech 20. století byla konzumace drog více zaznamenávána u chlapců, nyní postupně dochází k vyrovnávání těchto rozdílů. V dnešní době se však projevují velké rozdíly v míře zkušeností s návykovými látkami na základě typu studované školy. Nejméně zkušeností a také nejmenší výskyt rizikového chování byl zaznamenán u gymnazistů, na rozdíl od studentů odborných škol a studentů 9. tříd základních škol, kde tyto zkušenosti byly zastoupeny ve vysoké míře. Studie také ukazuje posun v prvním užití návykové látky do pozdějšího věku. Tuto situaci můžeme hodnotit pozitivně, jelikož se zde snižuje míra rizika problémů spojenými s užíváním těchto látek. Klesající míru v užívání drog mezi žáky dokládají i jiné studie realizované v posledních letech. Jde například o celoevropskou studii o zdraví a životním stylu HBSC nebo Monitoring the Future pocházející z USA. V tuzemské situaci je stále velmi vnímána vysoká dostupnost tabákových výrobků a alkoholu, a to i přesto, že je zde uplatňována přísná legislativa v prodeji těchto látek osobám mladším osmnácti let. Občasné užívání látek tohoto typu čeští šestnáctiletí nehodnotí jako příliš zdravotně rizikové.

Mezi nové fenomény České republiky můžeme zařadit elektronické cigarety a zahřívaný tabák. Tento fenomén ukazuje i fakt, že zkušenost s e-cigaretami uvedlo více studentů než těch, kteří vyzkoušeli klasické cigarety. Dalšími fenomény jsou energetické nápoje, které častou vedou k poruchám chování, úzkostným poruchám a k insomnii. Tyto energetické nápoje studenti často kombinují s alkoholickými nápoji. Kombinace těchto dvou nápojů pak působí ještě více rizikověji než užití samotného alkoholického nápoje, protože energetický nápoj potlačuje pocit opilosti, a tak konzument požije více alkoholu. (Chomynová, Csémy, 2020)

3. Základní školy ve městě Mohelnice

Ve městě Mohelnice se nacházejí dvě základní školy. Jsou to Základní škola Mohelnice na adrese Vodní 27 a Základní škola Mohelnice na adrese Mlýnská 1. Obě tyto školy mají přehledné webové stránky.

3. 1. Základní škola Mohelnice Mlýnská

Tato škola je první školou, která ve městě a blízkém okolí vznikla. Historie sahá až do roku 1958. ZŠ Mlýnskou dnes tvoří dvě školní budovy, které se spojily s cílem optimalizovat základní školství ve městě. Hlavní budova se nachází na ulici Mlýnská 1 a je školou úplnou, druhé pracoviště se nachází na Masarykově ulici a je určena pro žáky 1. stupně. Budova na ulici Mlýnská se nachází v okolí parku a je v dosahu autobusového nádraží. Základní školu Mlýnskou zřizuje město Mohelnice. Ředitelkou školy je Mgr. Marcela Vlasáková. V oblasti projektů je škola zapojena do projektu Zdravá škola, Školní mléko a Ovoce do škol. Dále škola pravidelně obhájí certifikát s názvem „Rodiče vítáni“.

Ve školní budově se nacházejí kmenové, odborné, jazykové učebny, samostatné pracovny a dílny. V prvním podlaží je žákům k dispozici školní knihovna s informačním centrem. Mimo školní budovu škola disponuje tělocvičnami, gymnastickými sály, hřišti, jídelnou s kuchyní, výdejnou stravy, školními pozemkami se skleníkem. Rámec mimoškolních aktivit škola dětem zabezpečuje školním klubem a školní družinou. Škola popisuje svoji výjimečnost v práci s žáky s talentem, práci s žáky se SPU, v ICT vybavenosti, a dobrými podmínkami pro sportovní aktivity. ZŠ Mlýnská je škola úplná, je tedy pro 1. – 9. ročník. Nyní škola vzdělává okolo 450 žáků z Mohelnice a okolních obcí. Škola uvádí dlouholetou zkušenost se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a s žáky s postižením různého druhu.

Škola zaměstnává okolo 30 pedagogů, 5 vychovatelek a 1 vedoucího školního klubu. Dále sbor tvoří výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, koordinátor environmentální výchovy, ICT koordinátor, předmětová komise skupin předmětů učitelů 2. stupně a metodické sdružení učitelů 1. stupně. Školní družina základní školy Mlýnské obsahuje 6 oddělení pro různé věkové kategorie. Nabízí dětem

zájmové a rekreační činnosti. Zájmová činnost je provozována v zájmových kroužcích z jejich nabídky. Tyto kroužky školní družina nabízí se zaměřením sportovním, výtvarným, tanečním a informačně-technologickým. (*zsmlynska.cz*, 2020)

Mezi obecné cíle minimálního preventivního programu škola řadí zajištění odborných a průběžných vzdělávání ŠMP, VP a dalších pedagogických pracovníků, vytvoření nabídky pro mimoškolní aktivity, úsilí o kvalitní vztahy mezi rodinou a školou. Také sem patří nabídka psychologické pomoci prostřednictvím doporučení ŠPC a zajištění schůzí s rodiči (v případě potřeby), kde budou informováni a seznámeni s riziky, které ohrožují jejich dítě a s tím spojené doporučení, jak těmto rizikům předcházet a jakým způsobem je řešit. V oblasti prevence drogových závislostí si škola vytyčila cíle v předcházení užívání návykových látek, předcházení závislosti na těchto látkách a zdravotním problémům s tím spojených. Dále má škola za cíl podporovat své studenty v pozitivních nápadech, potřebách a tvořivosti. Cílem je také aktivizace žáků k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem prostřednictvím mimoškolních aktivit organizovaných školou. Jako ukazatele úspěchu škola vidí v tom, že mezi žáky se netvoří mýty o drogách, dále v tom, že žáci vědí, co drogy jsou a jaké jsou jejich negativní stránky. Neposledním ukazatelem je to, že žáci této školy jeví zájem o školní i mimoškolní aktivity. Ukazatel v této problematice je také zájem o konzultace s odborníky a s pedagogy o této problematice při účasti na vyučovacích hodinách Výchovy ke zdraví. Jako poslední úspěch je v minimálním preventivním programu této školy zmíněna kvalitní informovanost o tom, kam se žáci v případě potřeby mají obrátit a také vědomí o zřízené schránce důvěry. (Indrstová, 2020)

3. 2. Základní škola Mohelnice Vodní

Základní škola Mohelnice, Vodní 27 zahájila svou výchovně vzdělávací činnost v roce 1986. Tato škola nese také název Fakultní škola Pedagogické fakulty Univerzity Palackého, který škola obdržela na základě dlouhodobé a kvalitní spolupráce s touto fakultou. Ředitelem školy je Hloušek Miroslav, Ing., Mgr. Škola má 26 tříd, které navštěvuje 545 žáků. Škola je zapojena do několika projektů. Mezi tyto projekty patří například „Modernizace školní družiny a školního klubu“, „Obnova a rekonstrukce

venkovních sportovních ploch v areálu ZŠ“ a „Hřiště pro školní družinu“, ve kterých cílí na modernizaci těchto prostor a vyšší přizpůsobení žákům této školy. (Hloušek, 2020)

ZŠ Vodní je charakteristická svým moderním vzhledem. Má tři podlaží a celá budova je bezbariérová. Proto je tato škola určena i pro žáky s postižením, kteří jsou zde běžně zařazováni do školního kolektivu. Škola se skládá z kmenových, odborných a jazykových učeben. Dále jsou zde umístěny dvě tělocvičny, posilovna, venkovní hřiště, školní družina, školní klub a školní kuchyň s jídelnou.

Žáky této školy jsou děti z města Mohelnice a blízkého okolí. Škola zařazuje do výuky i děti se specifickými vzdělávacími potřebami a spolupracuje se speciálně pedagogickými centry. V případě potřeby mají tito žáci i svého asistenta pedagoga. Těmto dětem věnuje škola zvýšenou pozornost a vytváří pro ně speciální individuální plány. Další složkou žáků jsou žáci z cizích zemí a zahraniční žáci. Pedagogickým sbor 2018/19 tvořil 37 pedagogů a 8 vychovatelek a 11 asistentů pedagoga. Věkové rozmezí těchto pracovníků je rozsáhlé – od začínajících pedagogů až po zkušené pedagogy s dlouholetou praxí. Do tohoto sboru pedagogů patří i výchovná poradkyně, metodička prevence sociálně patologických jevů a koordinátorka environmentální výchovy. Dále škola zaměstnává externí pracovníky, kteří pracují v oblasti zájmových činností. Školní družina slouží pro odpočinek a zájmové činnosti žáků na 1. stupni. Je moderně vybavená a má dostatečné zázemí pro tuto mimoškolní činnost. Hlavním cílem školní družiny je zprostředkovat dětem zájmovou činnost, rozvíjet žáky v jejich tvořivosti, kreativitě, myšlení a v jejich zručnosti. Školní družina nabízí kroužky ze všech zájmových oblastí a kroužky každoročně obměňuje na základě přání dětí a jejich zákonných zástupců. Školní družina je pro děti otevřena v ranním a odpoledním bloku. Zapojení se do mimoškolních aktivit probíhá ve studovně, herně, dílničce, sportovně nebo v samotné školní družině. Družina žákům každoročně nabízí i různé akce, jako je například Svíčkování, Advent, Čertovská Olympiáda nebo Den matek. (zsm.cz, 2020)

Minimální preventivní program ZŠ Vodní věnuje speciální pozornost dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, dětem s nedostatečným prospěchem a s některými typy specifických vývojových poruch chování. V oblasti drog má škola za cíl oddálit první kontakt s návykovými látkami zahrnující také alkohol a kouření. V MPP je uvedeno, že experimentování s látkami návykového charakteru je na

této škole minimální. Zvolení tohoto segmentu MPP škola zdůvodňuje snahou o uvedení žáků do této problematiky dostatečným množstvím informací a také úsilím o ponaučení o dopadech, které užívání návykových látek způsobuje. Dalšími souvisejícími cíli jsou prohlubování vztahů, důvěry a spolupráce s rodiči žáků v oblasti řešení rizikového chování. V této oblasti se škola snaží docílit pozitivních vztahů mezi těmito dvěma činiteli. Dlouhodobý záměr je chránit žáky před rizikovým chováním. Škola se také pracuje na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování. Dlouhodobým cílem je, aby informace v této oblasti byly pravidelně aktualizovány. Dále se škola zaměřuje na vedení žáků ke zdravému životnímu stylu a na vnímání rizik, které se pojí s tím nezdravým. V tematických celcích, co se týče předmětu výchova ke zdravému životnímu stylu škola začíná v 1. ročníku a končí ve 3. Ve 4. a 5. v této výchově pokračuje a přidává vliv kouření, formování osobnosti, bezpečnosti na internetu. Vliv alkoholu a návykových látek je v tematických celcích zahrnut až na 2. stupni. (Machálková, 2020)

3. 3. Kontakt s metodikou prevence základních škol v Mohelnici

Metodička prevence magistra Indrstová ze Základní školy Mlýnská a metodička prevence magistra Machálková ze Základní školy, Vodní 27 byly mnou kontaktovány s prosbou o příspěvní svými podněty do tohoto bakalářského projektu. Prosba se týkala stavu týkajícího se žáků těchto základních škol a návykových látek. Zda zaznamenávají experimentování žáků s drogami, v jaké míře a jakým způsobem tyto situace řeší. Kontakty byly nezdařilé, jelikož byly bez odezvy.

4. Město Mohelnice

Město Mohelnice bylo založeno ve 13. století. Leží mezi hrady Bouzov, Mírov a Úsov. Mohelnice byla osídlena již od pravěku a historicky vždy byla důležitým městem v regionu. Ve středověku město poskytovalo širokému okolí vzdělání a bylo centrem obchodu. K historii města také patřily katastrofy, jelikož město postihl mor, povodně i požáry. Další špatnou vzpomínkou města jsou války o rakouské dědictví v 18. století, kdy bylo vojsky drancováno. Ve druhé světové válce důležitým bodem historie Mohelnice byl odchod většinové populace Němců a následný příchod obyvatel českých.

Dnes je Mohelnice známá hlavně kvůli své průmyslové stránce, jelikož zde sídlí dvě velké firmy Hella Autotechnik a Siemens, které zaměstnávají nejen většinu dospělých obyvatel z Mohelnice, ale také spoustu lidí ze širokého okolí. Mohelnice má celkově 10 katastrálních území a 8 částí – Křemačov, Květín, Libivá, Podolí, Řepová, Studená Loučka a Újezd. Počet obyvatel se svými integrovanými obcemi k roku 2020 je 9234. Starostou města Mohelnice je Ing. Pavel Kuba. Město je spravováno zastupitelstvem, které je nejvyšším orgánem v oblasti samostatné působnosti. (*mohelnice.cz*, 2004)

4. 1. Kontakt s vedoucím pracovníkem terénní služby Jakubem Babničem

V Mohelnici v rámci Společnosti Podané ruce o. p. s. zde fungují Terénní programy na Šumpersku jejichž cílem je prevence a snižování negativních důsledků užívání drog. S terénním pracovníkem Bc. Jakubem Babničem, který je zároveň vedoucím této služby, jsem si domluvila online schůzi přes aplikaci Zoom.

Tato terénní služba zde existuje třináctým rokem, kdy v této službě jsou klienti hlavně pravidelní uživatelé pervitinu. V rámci dětí oslovují potencionální cílovou skupinu. Mezi těmito dětskými uživateli je hlavní drogou marihuana, se kterou jsou děti seznámeni již ve třinácti letech. Těmto dětem terénní pracovníci poskytují filtry ROLLS, které zadržují část nečistot při koření tzv. jointů. Na prvním stupni základních škol pozoruje hlavně cigarety a alkohol. Co se týče tvrdších drog je zde velmi oblíbený metamfetamin a nové psychoaktivní substance (mezi které patří především tzv. EMKO, které může obsahovat např. mefedron, clefedron či jiné různé substance, které se postupně

dostávají na seznam zakázaných látek). S těmito drogami mají zkušenost hlavně jedinci v některých případech už od 12 let. Velké výhody těchto drog uživatelé vidí hlavně v jejich nízké ceně a menších „dojezdech“, které nejsou tak hrozné jako například u pervitinu. V dlouhodobém hledisku však tyto drogy dokážou být velmi nebezpečné. Udává, že klienti, se kterými se setkal v jejich 16 letech nakonec stejně potkává po pár letech se závislostí na pervitinu. Dále jsou zde mezi dětmi užívaný tabákové polštářky (žvýkací tabák) a elektronické cigarety. V Mohelnici a jeho okolí vidí jako specifikum zdejší dvě velké firmy, ve kterých mají zaměstnanci dobré finanční ohodnocení a mnoho uživatelů v těchto firmách pracuje. Peníze jsou zde brány jako velká výhoda, bez peněz jsou lidé odsuzováni, nedrží zde při sobě. Rodiče zde také nemají kvůli práci příliš čas, a tak si děti mohou dělat co chtějí, a to i doma nebo v garážích apod. Užijí marihuanu a mohou jít hrát například počítačové hry. Někteří rodiče sami kouří cigarety, pijí alkohol nebo dokonce užívají marihuanu a děti to u nich pozorují. Také zde není městská policie, pouze státní, která ve většině případů vyjíždí pouze k hlášeným případům. Město svou vlastní městskou policii nemá zřízenou z důvodů velké finanční nákladnosti a poskytování hlídek z blízkého města Zábřehu, které zde dřív jezdili, je prý také finančně neúnosné. „Dohledem“ nad rizikovým chováním tak zůstávají pouze městské kamery, které ale nemají takový účinek, jelikož o nich děti vědí a mohou se jednoduše přesunout tam, kde kamery nejsou. Byl také svědkem situace, kdy ve zdejší večerce (které jsou zde velmi rozšířeny), bylo třináctiletým dívkám prodáno pivo, které začaly pít hned před touto večerkou a kolem projížděla hlídka státní policie, která to i přes viditelnost tohoto chování neřešila. Jako východisko z této situace by vedoucí terénní služby Jakub Babnič viděl v investování města do dlouhodobé prevence sociálně patologických jevů. Zmínil například Revolution train, do kterého město investovalo na třídní akci stejnou částku jako je dotace pro NZDM v Mohelnici a Zábřehu na celý rok a ze kterých by bylo možné provést prevenci sociálně patologických jevů s až 80 třídami během celého školního roku.

4. 2. SWOT analýza: Město Mohelnice

Tabulka č. 1

Silné stránky	Slabé stránky
Vlastní družiny škol Metodikové prevence a výchovní poradci na zdejších základních školách Zrekonstruovaná hřiště na Příkopech a na ulici Nová Výběr z hrazených a bezplatných zájmových činností	Chybějící hřiště a sportoviště v jižní části města Nízká návštěvnost hřišť a sportovišť Míra experimentování žáků základních škol v Mohelnici s návykovými látkami Dostupnost drog Neexistence městské hlídky
Příležitosti	Hrozby
Rekonstrukce hřišť a sportovišť Zvyšování povědomí o možnostech trávení volného času zdravým způsobem	Inklinace žáků základních škol ke špatnému životnímu stylu Snižování věku první zkušenosti s návykovými látkami

4. 3. Komentář ke SWOT analýze

Velkým kladem města Mohelnice ve spojitosti s problematikou prevence užívání drog jsou vlastní družiny obou zdejších škol, které nabízí různé zájmové a rekreační činnosti. Každodenně se zde vychovatelé setkávají s žáky a mají na ně výchovný vliv. V případě problémů mají vychovatelé možnost řešit určité rizikové situace s pedagogy i rodiči. Trávení volného času v tomto prostředí je pro dítě velice vhodné, jelikož jsou zde pod dohledem vychovatelů a mají rozsáhlé možnosti ve výběru konkrétních činností, které mají pro dítě výchovný a vzdělávací přínos a kterým se dítě bude v dobu provozu družiny zabývat. Další výhodou zdejších škol je spolupráce metodiků prevence a výchovných poradců v pedagogickém sboru, neboť jejich specializací je řešení rizikových situací a také metodická, koordinační a činnost v oblasti prevence před

sociálně patologickými jevy. Dále mohou pedagogům, žákům a jejich rodičům poskytovat poradenskou činnost, případně je v jejich kompetenci odkazovat některé případy k řešení s odborníky. Co se týče města Mohelnice, je výhodou zájem vedení města v rekonstruování místních hřišť a sportovišť. Příkladem jsou hřiště na ulici Nová a na ulici Na Příkopech, kde jsou nově zrekonstruována hřiště se sportovním vybavením (branky, basketbalové koše). Využity tak byly prázdné, pouze asfaltové plochy, které byly přetvořeny na tato hřiště. Vzhledem k umístění na sídlištích v obou případech, mají tato hřiště potenciál pro sportovní zabavení zdejších dětí a příznivá je i blízkost dohledu či dosahu jejich rodičů. Výhodou je také možnost dětí vybrat si z placených zájmových kroužků zprostředkovaných Domem dětí a mládeže Magnet, Základní uměleckou školou Mohelnice, TJ Sokol Mohelnice aj. nebo mohou navštěvovat Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Mohelnice, které funguje bezplatně.

Mezi slabé stránky můžeme zařadit chybějící hřiště a sportoviště v jižní části města, což může zvyšovat koncentraci sociálně patologických jevů, jelikož děti z této části města mohou problém nalézt alternativní zdravý způsob trávení volného času. V jiných částech města je však návštěvnost hřišť a sportovišť i přes existenci těchto míst nízká. Děti se zde příliš neobjevují a pokud ano, tak ve velmi malých skupinkách. Ve večerní době tu naopak děti vylidňují a probíhají tu jejich počáteční zkušenosti s drogami (cigaretami, alkoholem apod.). Proto je žádoucí dětem tato hřiště představit a vzbudit v nich zájem o trávení času na těchto místech. Také je vhodné ukázat jim, jak k hřištím přistupovat a jaké mají možnosti ve způsobech v jejich využívání – představit pestrost her, nejen pouze fotbal a basketbal, které děti dobře a typově je pro jen pro chlapce. Dále můžeme pozorovat vyšší míru experimentování Mohelnické populace s návykovými látkami ve veřejných prostorech, ulicích, parcích a různých podnicích, což jistě je zásadní slabou stránkou. Velkou slabinou tohoto města je také neexistence městské hlídky, která by kontrolovala toto případné rizikové chování.

Příležitostí tohoto města v oblasti drog je pokračovat v rekonstruování a modernizaci hřišť a sportovišť, čímž by město přispělo k vyšší návštěvnosti těchto míst. Větší návštěvnost by pak znamenala, snižování sociálně patologických jevů v populaci,

zapříčiněnou vyšším sportovním vyžitím dětské populace v Mohelnici a jejího okolí. Dále je zde příležitost města ve zvyšování povědomí o možnostech trávení volného času mezi dětmi a rodiči na území Mohelnice. To znamená ukázat těmto skupinám, jaké jsou zařízení, služby a prostory, které by mohly děti navštěvovat a jakým způsobem. Mnoho zdejších rodičů a dětí nemá povědomí, jaké zařízení zde existují, kolik stojí zájmové kroužky nebo jakým způsobem mohou využívat místní hřiště a sportoviště.

Velká část dětí a mladistvých žijící v Mohelnici a jeho okolí neví, jak využívat svůj volný čas zdravým způsobem, a tak zde vzniká hrozba inklinace ke špatnému životnímu stylu, který je ovlivňuje sociálně, výchovně i psychicky. Často se zde tyto skupiny mohelnické populace shlukují v parcích nebo v zábavních podnicích a přichází zde do kontaktu s návykovými látkami od cigaret až po ty tvrdší. Pokud v tomto městě nebude snaha dosáhnout osvěty a k prezentování možností trávení volného času správným způsobem, může kvůli této patologii docházet ke snižování věku první zkušenosti s návykovými látkami.

5. Volný čas

Den můžeme rozdělit do dvou sfér, a to na sféru povinností a sféru volného času. Volný čas pak znamená dobu, ve které si volíme činnosti svobodně a dobrovolně. Tyto činnosti nám tak přinášejí uspokojení. Do této doby patří například rekreace, zábava, zájmové činnosti apod. Specifikem volného času dětí a mládeže je výchovný cíl, který je nutný ovlivnit pedagogickým působením. To znamená, že je třeba citlivým způsobem vést děti k orientaci ve všech oblastech zájmových činností. Senzitivita je nutná, jelikož je podmínkou efektivity, proto by měly být nabízené činnosti rozmanité a atraktivní. Rozsah ovlivňování volného času je závislý na věku dětí a jejich mentální a sociální vyspělosti.

Prostředí, ve kterém se odehrává volný čas dětí je pestré. Trávit jej mohou doma, ve škole, ve volnočasových zařízeních či jiných institucích. Velké množství dětí tento čas tráví venku a na ulicích. S tím se pojí i skutečnost, že míra rizik, která dítě mohou ovlivnit, stoupá ve větších městech. Žáci základních škol disponují velkým množstvím volného času, a proto je nutné preventivně vychovávat děti ve volném čase, aby nedocházelo k patologickým jevům. (Pávková, 2008) Jelikož na dítě působí vlivy těchto prostředí, musíme na nich pracovat. Tato práce by měla spočívat v přetváření předpokladů pro smysluplnost hodnotnost této doby. Jedná se především o organizační a finanční podmínky, legislativu a v dnešní době také o využití vlivu sdělovacích prostředků účelným způsobem. (Slepičková, 2005)

5. 1. Školní družiny

Výchovná zařízení tohoto typu jsou formou výchovy a péče o dítě mimo vyučovací dobu určenou pro zaměstnané rodiče. Školní družiny jsou určeny pro žáky od 1. do 5. třídy. Vychovatelé jsou zde se žáky v každodenním styku a mohou zde ovlivňovat žáky bez ohledu na stav jejich rodinného prostředí. Pozitivní stránkou je také styk vychovatelů s rodiči žáků, s jejich pedagogy a také s vedením školy. Činnost školní družiny navazuje na vzdělávací činnost základních škol, ale není její náhradou ani pokračováním. V tomto zařízení se tak mohou uskutečňovat činnosti odpočinkové, veřejně prospěšné, zájmové, sebeobslužné nebo také právě mohou zahrnovat přípravu na vyučování. Výchovné působení se uskutečňuje v průběhu těchto činností a zahrnuje

všechny oblasti výchovy. Výchovné aktivity vedou žáky k využití volného času kvalitním a hodnotným způsobem a zároveň je zde brán ohled na jejich potřeby a požadavky. (Pávková, 2008)

5. 2. Střediska pro volný čas dětí a mládeže

Střediska pro volný čas dětí a mládeže neboli domy dětí a mládeže a zájmové stanice mají za cíl naplňovat rekreační a výchovně-vzdělávací funkci za pomoci zájmových kroužků. Zájmové stanice se pak soustředí na jednu určitou zájmovou oblast. Domy dětí a mládeže se řídí vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání a zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. V tomto zařízení se uskutečňuje pravidelná zájmová činnost, která je prováděna v zájmových útvarech. (Pávková, 2008)

5. 3. Hřiště a další herní prostory

V těchto prostorech tráví děti volný čas hrou nebo sportem. Hřiště se liší funkcí (fotbalové, basketbalové, tenisové, dětské apod.), vybavením a rozmanitostí gestorů. Hřiště a herní prostory podporují rozvoj pohybových dovedností, sociálních vztahů dále pomáhají dítěti se vyrovnat se se stresem a působí preventivně proti sociálně patologickým jevům. Péči o rozvoj tento sektor trávení volného času děti mají na starost většinou města a obce. Vznik nových herních ploch a jejich rekonstruování však bývá nákladné, a proto spousta zařízení tohoto typu bývají zastaralá. (Pávková, 2008)

6. Zařízení s nabídkou volnočasových aktivit v Mohelnici a místa pro trávení volného času

Město Mohelnice nedisponuje velkým počtem zařízení s nabídkou volnočasových aktivit. Tuto skutečnost můžeme zhodnotit dle počtu obyvatel, který se blíží k 10 000. Mimo tento počet obyvatel je nutné zohlednit i děti z okolních obcí, které zde navštěvují základní školy. Vzhledem k pracovním příležitostem je Mohelnice stále více vyhledávanou lokalitou, a tak i toto hledisko hraje velkou roli v budoucím zastoupení dětské populace, u které je šance, že bude mít zájem o využití těchto zařízení.

6. 1. Volnočasová zařízení

V rámci nabízených volnočasových aktivit si dítě může vybrat jak z placených zájmových kroužků, které nabízí v převážné míře Dům dětí a mládeže Magnet, Základní umělecká škola Mohelnice, případně TJ Sokol, tak může navštěvovat i Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Mohelnice, ve kterém jsou aktivity poskytovány bezplatně. Možnostmi, jak trávit volný čas je zapojení v oddílech skautu Mohelnice, které zprostředkovává Junák-český skaut, středisko ŠÍP Loštice, z. s. Přímo v Mohelnici se schází světlušky, vlčata a benjamínci. V těchto oddílech je možné účastnit se aktivit typu: výlety, přednášky, skautské tábory a jiné aktivity v přírodě. Sportovní vyžití je možné v oddílech TJ Sokol Mohelnice, který sdružuje oddíly juda, badmintonu, volejbalu, jachtingu, kuželek a oddílu všestrannosti. Děti se zde také mohou zapojit do fotbalového, basketbalového, plaveckého nebo florbalového klubu. Nabídku sportovních volnočasových aktivit dále doplňuje oddíl karate a tenisu, který využívá novou tenisovou halu a kurty. (*mohelnice.cz*, 2021)

Ve svém projektu se zaměříme na využití volnočasových aktivit v zařízeních Dům dětí a mládeže Magnet, Základní umělecká škola Mohelnice a Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Mohelnice, které jsou v projektové části detailněji popsány.

6. 2. Hřiště

V Mohelnici a jeho blízkém okolí se nachází celkem 24 hřišť a 8 sportovišť. Z mapy Mohelnice (viz příloha č. 1) je zřejmé, že nejvíce hřišť se nachází v severovýchodní části města. Na jihovýchodní části vybavenost zcela chybí. Z výzkumu, který proběhl v roce 2014 lze zaznamenat nespokojenost obyvatel. Nedostatky vidí hlavně ve vybavenosti, stavu, chybějícího oplocení a nepořádku. Město si tak stanovilo několik cílů, jako je například rovnoměrnost umístění hřišť, zkvalitňování hřišť a zvyšování pestrosti prvků. (Bařinka, 2015)

6. 2. 1 Workoutové hřiště

Workoutové hřiště se nachází na sídlišti na ulici Nová vedle zrekonstruovaného sportovní hřiště s brankami a basketbalovými koši. Bylo postaveno v roce 2014 na popud místní komunity sportovců a slouží k posilování a cvičení za pomoci váhy vlastního těla. Projekt zainvestovala mohelnická radnice. (Konzultace s Patrikem Eibou, 2021).

6. 2. 2. Hřiště na příkopech

Toto hřiště bylo sponzorováno Nadací ČEZ na podporu aktivního trávení volného času dětí v rámci programu Oranžové hřiště. Nachází se zde horolezecká pyramida, která podporuje přirozený pohyb a motorické dovednosti. (*nadacecez.cz*, 2018)

O pár metrů dále se nachází nově zrekonstruované hřiště s využitím na sportovní hry, basketbal a fotbal. Toto hřiště je zcela zasítované. Obě tato hřiště se nacházejí uprostřed panelákového sídliště.

7. Preventivní protidrogový program pro děti na 1. stupni ZŠ ve městě Mohelnice zaměřený na nespécifickou prevenci

Vzhledem k vysokému experimentování s návykovými látkami v mladším školním věku je vhodnost takového programu v tomto městě velká. V parcích, tanečních klubech (např. Stolárna Mohelnice) a jiných místech, kde žáci základních a středních škol tráví volný čas, lze pozorovat velký počet dětí a mladistvých pod vlivem různých návykových látek. Z výpovědi vedoucího terénní pracovníka Bc. Jakuba Babniče zabývajícího se prevencí užívání drog a rizikového chování a také z pozorovaného nízkého využívání zdejších volnočasových zařízení a hřišť lze usoudit, že žáci základních škol netráví svůj volný čas příznivým způsobem. Příčinami může být jak škola, rodina a osobnost dítěte, tak nízký počet volnočasových zařízení nebo vysoká cena zájmových kroužků. Proto je vhodné dětem, které navštěvují školy ve městě Mohelnice poskytnout tento týdenní program, ve kterém dětem budou prezentovány možnosti využití volného času správným způsobem. Tento program cílí již na 1. stupeň základních škol a jeho charakteristickým znakem je cílení na nespécifickou prevenci. Nespécifická prevence byla zvolena s ohledem na věk účastníků tohoto programu a také s ohledem na snahu správného nasměrování dítěte v trávení volného času neinvazivním způsobem. Cílí tedy na oblast osobního rozvoje dítěte a jeho volby životního stylu.

7. 1. Předmět projektu

Předmětem projektu je vytvořit pětidenní preventivní protidrogový program realizovaný ve městě Mohelnice, konkrétně v jeho volnočasových zařízeních, hřištích a sportovištích. Zde jim budou představovány samotná zařízení, zájmové kroužky a aktivity.

7. 2. Cíl projektu

Hlavním cílem bakalářského projektu je navrhnout preventivní protidrogový program pro děti na prvním stupni základních škol v Mohelnici za využití nespécifické prevence, který bude vhodný k podpoření jejich volby zdravého využití volného času. Projekt se snaží v dětech budovat vztah ke zdravému životnímu stylu a zvyšovat odolnost

žáků proti sociálně patologickým jevům. Dílčími cíli jsou podpora rozvoje osobnosti, inspirace pro trávení volného času kvalitním způsobem, rozvoj pohybových dovedností a motivace ve změně celkového životního stylu dítěte. Po dokončení tohoto preventivního protidrogového programu by mělo dítě uplatnit získané informace do jejich běžného života. Výhodou projektu je nenáročnost na pomůcky, jelikož to jsou běžně dostupné a děti je již většinou vlastní. Jde pouze o švihadla, balóny a kuželky (kuželky lze zaměnit i za pet lahve).

Cílovou skupinu jsou děti na prvním stupni základních škol v Mohelnici. Konkrétně tedy děti od 7 do 12 let. Jde tedy o děti v mladším a středním školním věku. Mladší a střední školní věk je vybrán záměrně z důvodu zachytit problém s návykovými látkami v počátcích, jelikož první experimentování s návykovými látkami začíná již ve 3. ročníku, a to konkrétně s cigaretami (Sovinová a Csémy, 2003). V dnešní době se věk pozvolna zvyšuje, ale tím neklesá potřeba cílit na děti již v této věkové kategorii.

7. 3. Organizační zajištění

Projekt bude realizován v posledních dvou týdnech měsíce srpna a bude k dispozici pro 60 žáků. Přihlášený počet žáků se pak rozdělí na dvě skupiny a v jednom týdnu tak bude maximálně 30 žáků. Rodiče budou mít možnost své děti přihlásit nejpozději do konce června, kdy je prostřednictvím škol letáků umístěných na dětských hřištích a nástěnkách města informuje rodiče o konání projektu. Tak vznikne dostatečná doba na vyřízení náležitostí a přípravu na realizaci projektu. K přihlášení se k tomuto projektu bude k dispozici přihláška.

Před zahájením projektu je nutné zajistit obědy na Základní škole Mohelnice, Vodní 27 podle počtu přihlášených žáků. ZŠ Vodní 27 je zvolena záměrně, neboť po většinu dní je tato škola nejbližší. Další organizační záležitostí je obstarání termínů v Základní škole umělecké Mohelnice a ve volnočasových zařízeních DDM Mohelnice Magnet a Nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež Mohelnice, ve kterých budou žákům zařízení představeny. Nutností je také v těchto zařízeních určit náplň programu. Z důvodu konání dvou projektových dnů na hřištích je nutné pro případ špatného počasí sjednat možnost využití školní tělocvičny na jedné ze základních škol.

V rámci personálního zajištění musí vést tento projekt dva animátoři, kteří by měli splňovat předpoklady plné způsobilosti k právním úkonům, bezúhonnosti, zdravotní způsobilosti a nejméně s ukončeným středoškolským pedagogickým vzděláním. Tito animátoři budou zvoleni na základě vyhlášeného výběrového řízení. Výběrové řízení bude vyhlášeno inzerátem na facebookových stránkách města Mohelnice (konkrétně „Mohelnice a okolí akce a diskuse“). Důvodem je nutná znalost města. Řízení bude probíhat v podobě schůzky, na které bude uchazeč dotazován na jeho zkušenosti s dětmi, vzdělání, vlastnosti apod.

7. 4. Finanční zajištění:

Rozpočet projektu by neměl být náročný, jelikož je zde možnost vypůjčení si sportovního vybavení ze zdejších základních škol. Jednalo by se o 15 balónů, 15 švihadel a 9 kuželek. Presentace zařízení je finančně nenáročnou položkou, jelikož NZDM Mohelnice poskytuje své služby zdarma a u Základní školy umělecké a DDM Mohelnice jde také o nezaplatněnou prezentaci (při přihlášení dítěte po projektu do kroužku už se za dítě platí podle vybraného kroužku podle aktuálního ceníku). Dále je třeba k aktivitám kancelářské potřeby (papír, psací potřeby). V rámci projektu je třeba i zařídit stravování na Základní škole, Vodní 27. Podle stávajícího ceníku děti na prvním stupni platí za oběd v době prázdnin 61 Kč a dospělé osoby 68 Kč (zsm.cz). Pro 60 dětí by tak obědy na jeden den stály 3 660 Kč a pro 2 animátory 136 Kč. Poslední položkou je finanční ohodnocení animátorů. Animátoři budou pracovat 2 týdny od pondělí do pátku, tedy celkem 10 dní. Pracovní doba je od 7:50 do 14:10 (10 minut rezerva pro vyzvednutí dětí. Jejich mzda činí 90 Kč na hodinu. Celý projekt tedy lze hodnotit, jako nízkonákladový, jelikož celková cena pro přihlášení dítěte do projektu 520 Kč. Celkové náklady na projekt pak činí 31 210 Kč. V rámci projektu bude podána žádost na město o sponzorství jako podpora města prevence proti sociálně patologickým jevům. Vhodně by bylo, aby cena pro přihlášení jednoho dítěte do projektu byla maximálně 200 Kč, a tak výše sponzorského daru by měla činit cca 19 210 Kč.

Tabulka č. 2: Podrobný rozpis položek

Položka	Cena na 1 žáka	Celkem na 60 žáků
Sportovní potřeby	0,-	0,-
Kancelářské potřeby	3,-	200,-
Prezentace zařízení	0,-	0,-
Obědy pro děti	305,-	18 300,-
Obědy pro animátory	23,-	1 360,-
Plat animátorů	180,-	10 800,-
Rezerva (vratná)	9,-	550,-
Celkem	520,-	31 210,-

7. 5. Harmonogram:

Program bude trvat 2 týdny, od pondělí do pátku. Dva týdny jsou stanoveny s ohledem na počtu škol, tak aby se mohlo tohoto projektu zúčastnit co nejvíce dětí. Tyto dva týdny budou tak identické, ale pro dvě skupiny přihlášených žáků. Každý den v 7:50 ráno se sejdem na ploše u restaurace Na Zámečku, která je bezpečným místem (nejezdí zde auta, jsou zde lavičky). Rodiče předem informujeme, aby děti měly s sebou svačiny a větší množství pití (jelikož se tento projekt bude konat v srpnu, a tak předpokládáme, že bude velké horko). Program by měl trvat do 14 hodin opoledne, což je záměrně zvolený čas, kdy rodiče končí nebo začínají v práci a mají možnost si děti vyzvednout (populaci Mohelnice z většiny zaměstnává Hella audiotechnik a Siemens, kde funguje třisměnný provoz).

Tabulka č. 3: Harmonogram projektu

	1. týden	2. týden	Cíl
Pondělí	Workoutové hřiště a fotbalové hřiště na ulici Nová	Workoutové hřiště a fotbalové hřiště na ulici Nová	Představení dvou hřišť ve městě Mohelnice a her, které se na těchto hřištích dají hrát, rozvoj pohybových dovedností, stmelení kolektivu, rozvoj vztahů, změna v přístupu k volnému času.
Úterý	Základní umělecká škola Mohelnice	Základní umělecká škola Mohelnice	Prezentace základní umělecké školy Mohelnice, rozvoj vztahu k hudbě, stmelení kolektivu, rozvoj vztahů mezi účastníky.
Středa	Dům dětí a mládeže Magnet	Dům dětí a mládeže Magnet	Prezentace DDM Mohelnice (ukázka kroužků), stmelení kolektivu, rozvoj vztahů, změna v přístupu k volnému času.
Čtvrtek	Hřiště Na Příkopech	Hřiště Na Příkopech	Představení hřiště ve městě Mohelnice a her, které se na tomto hřišti dají hrát, rozvoj pohybových dovedností, stmelení kolektivu, rozvoj vztahů, změna v přístupu k volnému času.
Pátek	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Mohelnice	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Mohelnice	Prezentace Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež Mohelnice, stmelení kolektivu, rozvoj vztahů, změna v přístupu k volnému času.

7. 6. Popis aktivit

Den 1 Workoutové hřiště a fotbalové hřiště na ulici Nová

V tento den se setkáme na ploše Zámeček. Zde se nejdříve přivítáme a zahrajeme si jednoduché seznamovací hry.

7:50 – 9:00

Název: Já jsem Maruška a mám ráda zmrzlinu

Cíl: rozvoj koordinace, nápodoby, paměti, motoriky a fantazie

Metoda: slovní – dialogická, nácvik pohybových dovedností

Časová náročnost: 10–15 minut

Pomůcky: žádné

Postup: Žáci se postaví do kolečka a postupně se budou představovat způsobem „Já jsem ... a mám ráda bábovky“ u prvního hráče. Další hráč pak začíná „Ty jsi ... a máš ráda bábovky, já jsem ... a mám rád volejbal.“ Tímto způsobem se vystřídají všichni žáci. Složitost této hry pak nabývá v druhém kole, kdy namísto věcí, které mají děti rády je zamění za vlastní zvolené gesto (otočka, dřep, mávání, skákání na jedné noze apod.). (Adamcová, Šeráková, 2014)

Název: Představuji vám kamaráda

Cíl: rozvoj paměti

Metoda: slovní dialogická

Časová náročnost: 30 minut

Pomůcky: žádné

Rozdělení účastníků: na páry

Postup: Žáky rozdělíme do náhodných párů. Tyto páry budou mít za úkol zjistit co nejvíce informací o tom druhém za 10 minut. Poté se všichni sejdeme v kroužku a každý bude muset před všemi prezentovat, co se o tom druhém vše dozvěděl.

Název: Motýli, čápi, žáby a ježci

Cíl: rozvoj pohybových dovedností, motoriky, koordinace pohybu

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Časová náročnost: 25 minut

Pomůcky: žádné

Postup: Děti necháme běhat po určité ploše. Na pokyn budou mít za úkol předvést určité gesto. Při pokynu motýl – zastavení, upažení, mávání křídly, čáp – zastavení, stoupnutí na jednu nohu a předvedení zobáku pažemi, žába – dřep, ježek – schoulení se do klubíčka. Tyto pokyny střídáme. (Pokorný, 2019)

9:00 – 9:15 přesun na areál s workoutovým a fotbalovým hřištěm

9:15 – 9:30

Název: Seznámení se prostorem

Cíl: seznámení dětí s prostorem, rozvoj kreativity (v hledání využití prostoru)

Metoda: slovní dialogická, brainstorming

Časová dotace: 30 minut

Postup: Dětem nejdříve položíme otázky, zda tyto prostory znají a zda je navštěvují. Poté si je společně projdeme a dětem ukážeme, co všechno tato hřiště nabízí. Nakonec u dětí provedeme *brainstorming* s hlavní otázkou, co vše by se na těchto hřištích dalo hrát.

9:30 – 10:00 svačina (dbát na pitný režim při horkých dnech)

10:00 – 11:00

Název: Cvičení na workoutovém hřišti

Cíl: rozvoj pohybových dovedností

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Časová náročnost: 60 minut

Pomůcky: švihadla

Rozdělení účastníků: 2 skupiny

Postup: Nejdříve provedeme s dětmi rozcvičku, při které se pořádně protáhneme. Poté si děti rozdělíme do dvou skupinek. Každou skupinku bude mít na starost jeden animátor. První skupinka bude cvičit běžné cviky bez použití komponentů z workoutového hřiště, jako jsou dřepy, kačenky, skok přes švihadlo, běh na místě apod. Druhá skupinka bude využívat komponentů, které workoutové hřiště nabízí. Děti by si tak mohly vyzkoušet jednoduché sklapovačky, hodiny, přelézání zábradlí, přemety. Děti by se měly střídat postupně a animátor musí dbát na bezpečnost. Poté se skupinky vystřídají. (Pokorný, 2019)

11:00 – 11: 45 oběd na základní škole Vodní

11:45 – 14:00

Název: Míč

Cíl: navození klidu a stavu uvolnění

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Časová náročnost: 10 minut

Pomůcky: hustilka

Postup: Děti se zeptáme, zda ví, co to je hustilka. Po jejich odpovědi předmět ukážeme. Děti si budou hrát na míč, který se nafukuje a vyfukuje. Animátor bude držet v ruce onu hustilku, kterou bude pumpovat vzduch a děti se podle toho budou „nafukovat“ a pomalu

u toho upažovat. Při velkém „napuštění“ si mohou stoupnout i na špičky. Jakmile dá animátor pokyn k vyfouknutí, tak děti budou pomalu vzduch vypouštět a pokládat ruce zase zpátky k tělu. Děti upozorníme, aby si všímaly, jak jejich tělo pracuje, jak se jim nafukuje břicho a jak je zase ploché. (Pokorný, 2019)

Název: Mořský rybolov

Cíl: navození relaxace, odpočinku

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Časová náročnost: 10–15 minut

Pomůcky: žádné

Postup: Na vybraném úseku dětem ukážeme čáry, které budou znázorňovat chaluhu a mušle. Celé hřiště tedy bude moře a děti budou mít za úkol napodobit rybičky v moři, které se skrývají před loděmi. Děti budou pomalu volně plavat. Ve chvíli, kdy připluje rybářská loď, animátor hry třikrát tleskne a zavolá „Lodí!“, a tím děti varuje. Děti se schovají do chaluh a mušlí. Rybář začne lovit rybky do své sítě, když rybku chytí, přestane se rybka hýbat. Ulovená rybka poté vymění rybáře. (Nadeau, 2011)

Název: Kočky a vrabci

Cíl: rozvoj pohybových dovedností

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Časová náročnost: 10–15 minut

Pomůcky: švihadla

Postup: Na hřišti si určíme místo, ve kterém se bude hra odehrávat. Skupinky vrabců si postaví hnízda ze švihadel. Jedno vybrané dítě bude znázorňovat kočku která se postaví mimo hrací plochu. Hra začíná v momentě, kdy vrabci začnou poskakovat volně v prostoru, zatímco kočka bude „spát“. Když se kočka probudí, tak hlasitě zamňouká a vyběhne mezi vrabce a bude se snažit chytit jednoho z nich. Vrabci se přitom snaží

doskákat do svého hnízda. Chycení vrabčáci se posadí mimo hrací plochu. Po několika opakování volíme jiného žáka na pozici kočky. (Pokorný, 2019)

Název: Žáby a čáp

Cíl: rozvoj pohybových dovedností

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Časová náročnost: 20 minut

Pomůcky: švihadla

Postup: Na hřišti vytvoříme ze švihadel velký kruh, který bude znázorňovat rybník, do kterého se postaví všechny děti a budou hrát žáby. Mimo tento kruh bude stát vybrané dítě – čáp. Po zahájení hry budou žáby skákat ve dřepu s vysokým zvedáním a máváním křídly mimo rybník viz příloha č. 2. Čáp před svým lovem zatleská rukami (zaklape zobákem), rozběhne se kolem kruhu a snaží se žáby pochytat. Žáby se budou snažit rychle doskákat do rybníku, kam čáp nemůže. Chycené děti si posedají mimo hrací plochu. Čápa můžeme obměňovat. (Pokorný, 2019)

Název: Střelnice

Cíl: rozvoj koordinace pohybu, rozvoj spolupráce

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Časová náročnost: 20 minut

Pomůcky: míče, kuželky (mohou být i plastové lahve)

Rozdělení účastníků: 2–3 družstva

Postup: Děti rozdělíme na dvě družstva o stejném počtu. Každé dítě bude mít stanovené pořadí. Před každým družstvem budou stát 3 kuželky/lahve, které budou děti postupně v družstvech sestřelovat viz příloha 3. Tuto střelbu členové družstev provádějí postupně na povel animátora. Po střelbě si žák doběhne pro vystřelený míč a předá ho dalšímu hráči v pořadí. Každé družstvo bude mít také svého rozhodčího, který bude stavět sestřelené

kuželky/lahve a počítat úspěšné zásahy. Nakonec se body spočítají a vyhlásí se vítězné družstvo. (Pokorný, 2019)

Název: Driblink – Jednoduchá štafeta a Vstřícná štafeta

Cíl: rozvoj pohybových dovedností, rozvoj týmové spolupráce

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Časová náročnost: 20 minut

Pomůcky: míče a švihadla

Rozdělení účastníků: Družstva

Postup:

Jednoduchá štafeta: Stejně početná družstva budou mít vyznačenou obrátkovou metu. Na povel animátora budou mít žáci za úkol driblovat kolem mety (kruhu ze švihadla) a míč bez přerušení driblování předat dalšímu dítěti v pořadí. Sám se potom zařadí na konec jeho družstva. Vyhrává družstvo, u kterého se nejdříve vystřídají všichni členové.

Vstřícná štafeta: Družstva se rozdělí na poloviny, které se postaví naproti sobě v zástupech. Mezi sebou vynechají 5 metrů mezeru viz příloha č. 4. Na povel animátora budou mít za úkol míč dodriblovat k protějším spoluhráči a zařadit se nakonec zástupu. Vyhrává družstvo, ve kterém se vystřídají všichni členové družstva jako první. Dbáme na přesnost a rychlost (Pokorný, 2019).

Název: Reflexe dne

Cíl: zhodnocení projektového dne

Metoda: slovní monologická, názorně demonstrační

Časová náročnost: 20 minut

Pomůcky: švihadla

Postup: Ze švihadel uděláme tři velké kruhy. První bude znamenat, že se jim den líbil, druhý, že mají nějaké výtky a třetí bude znamenat, že se jim projektový den nelíbil vůbec. Děti se podle svého názoru do zvoleného kruhu posadí a poté každý okomentuje svou volbu.

Den 2 Základní umělecká škola Mohelnice

Cílem této školy je vzdělání a výchova v oblasti umění, rozvoj kulturních hodnot, estetického citění a posílení vztahu dítěte ke krásnu a celkovému pojetí umění. Zaměřuje se na několik oborů a to hudební, taneční, výtvarné a literárně-dramatické. Významnou úlohou školy je kultivovat, pěstovat pracovní návyky, morální vlasti a tím utvářet jejich hodnotovou orientaci. (ŠVP ZUŠ Mohelnice)

7:50 – 8:30

V tento den se setkáme na ploše Na Zámečku, kde se nejdříve přivítáme a zahrajeme si úvodní hru.

Název: Hudební horké brambory

Cíl: rozvoj vztahů v kolektivu

Metoda: slovní monologická

Časová dotace: 30 minut

Pomůcky: hudební skladba, míč

Postup: Žáci se posadí do kruhu. Animátor pustí hudbu a děti si zatím budou do kruhu posílat míč. Když se hudba zastaví, tak žák, který bude mít zrovna míč v ruce odpoví na otázku, které jim bude dávat animátor. Hra pokračuje dál, dokud většina děti neodpoví na alespoň dvě otázky. (gottamentor.com)

Otázkami budou:

1. Jak nejraději trávíš volný čas?
2. S kým nejraději trávíš volný čas?
3. Jaký máš nejraději předmět ve škole?
4. Máš nějakého domácího mazlíčka? Pokud. ano jakého?
5. Máš nějaké sourozence?
6. Jaký je tvůj oblíbený film?

8:30 – 12:45

Po úvodní hře se přesuneme na Základní školu uměleckou Mohelnice. Tato škola nabízí hudební, taneční, výtvarný a literárně-dramatický obor. Zde budou mít děti program, ve kterém se jim tato škola představí a zároveň si zde budou moci vyzkoušet různé nástroje, výtvarné, dramatické, taneční aktivity a hry spojené s hudbou. V době prezentace této školy budou mít žáci také prostor na svačinu.

12:45 – 13:40 Oběd na ZŠ Vodní, přesun na plochu Na Zámečku

13:40 – 14:00

Název: Reflexe dne

Cíl: zhodnocení projektového dne

Metoda: slovní dialogická

Časová dotace: 20 min

Pomůcky: žádné

Motivace: Jaký je váš přístup k hudbě, divadlu a tanci?

Postup: Posadíme se do kroužku a animátor povede volnou diskusi. Hlavními otázkami budou: Co ve vás vzbuzuje hudba? Hraje někdo z vás na hudební nástroj? Chtěli byste hrát na nějaký nástroj? Pokud ano, na jaký? Jak jste se cítili, když jste hráli divadlo? Máte rádi tanec? Jak se vám líbila tato škola?

Den 3 Dům dětí a mládeže Magnet

Dům dětí a mládeže Magnet Mohelnice je zařízení, které realizuje volnočasové aktivity pro děti, mládež i dospělé v Mohelnici a okolí. Nabízí aktivity mnoha zaměření. Mezi zaměření patří hudební, informačně technologické, jazykové, přírodovědné, společenské, sportovní, taneční, technické, výtvarné a další zaměření. Ceny kroužků se pohybují od 80 až do 1600 Kč. Mimo kroužky toto zařízení pořádá i letní a příměstské tábory. Dále toto zařízení provozuje Dětské dopravní hřiště, které využívají i zdejší školy. (*ddm-mohelnice.cz*)

7:50 - 8:10

Po setkání na ploše Na Zámečku si zahrajeme úvodní hru.

Název: Raketové přivítání

Cíl: rozvoj koordinace pohybu

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Časová náročnost: 10 minut

Pomůcky: žádné

Postup: Žáci utvoří kruh. Animátor bude dávat dětem různé příkazy, které děti budou mít za úkol předvést.

- **Příkaz 1:** všichni na sebe máváme a voláme „Ahoj!“
- **Příkaz 2:** dotýkáme se oběma rukama hlavy, ramen, boků, kolen a chodidel a voláme „Jsme rádi, že jste dnes tady!“
- **Příkaz 3:** všichni se chytíme za ruce a běžíme do středu kruhu a přitom voláme „Áááá jedem!“. (Suhr. 2019)

Poté se přesuneme do DDM Magnet Mohelnice, Spartakiádní 8, kde budou moci nahlédnout do několika zájmových kroužků. Tyto kroužky budou předem vybrané. Bude se konkrétně jednat o kroužky Svět hlíny, Receptíky pro kuchtíky, Míčové hry, Parkour a 3D modelování pro začátečníky. Vždy na začátku jednotlivých kroužků vedoucí jim

daný kroužek představí, sdělí dětem, co se v kroužku provádí a jak často probíhá. Každý jednotlivý kroužek trvá 60 minut.

8:10 - 11:10

Název: Návštěva samotných kroužků

Motivace: Dnes si ukážeme, jaké kroužky můžeme v našem městě navštěvovat!

- 1. Svět hlíny 1:** Kroužek seznamuje děti s technikami práce s hlínou a s různými dekoračními technikami. Děti si zde zkusí modelování a okusí si možnosti tohoto materiálu. Rozvíjí jemnou motoriku, kreativitu a řemeslnou zručnost. V tento den si děti vyzkouší několik různých technik práce s keramickou hlínou, naučí se základům práce s hlínou a vyrobí si jednoduchý výrobek např. misku z válečků.
- 2. Receptíky pro kuchtíky:** V tomto kroužku se děti učí vařit jednoduché i složité pokrmy teplé i studené kuchyně, děti zde poznávají recepty, které sbírají do své kuchařky, také se zde učí bezpečnosti při vaření, rozvíjí se zde kreativita a estetické cítění. Děti si dnes připraví svačinu – palačinky s tvarohem a ovocem.
- 3. Míčové hry:** Kroužek cílí na rozvoj pohybových dovedností. Děti zde cvičí běh, skok, hod, chytání míče a šplh. V tomto kroužku se hrají i klasické míčové hry jako fotbal, florbal, vybíjená apod. V tento projektový den si děti vyzkouší rozcvičku, cvičení hodů, střelbu na branku a různé typy vybíjené.

11:10 – 11:45 Oběd na základní škole Vodní (ZŠ je od DDM Magnet 5 minut)

- 4. Parkour:** Parkour je druh pohybu, kdy se pomocí vlastního těla prostřednictvím výskoků, přeskoků a různými akrobatickými prvky snažíme překonat různé překážky a dostat se tak na požadované místo. V projektový den si děti vyzkouší základy tohoto sportu.
- 5. 3D modelování pro začátečníky:** Jde o kreativní kroužek, kde se děti učí designerským a architektonickým základům. Plánují si své výtvořky – 3D modely. V kroužku dětem vedoucí představí, co je 3D model, jak se tiskne a poté jim ukáže samotné 3D modely. Nakonec si děti vyzkouší naplánovat jednoduchý 3D model.

13:45 – 14:00

Přesun na plochu Na Zámečku

Název: Závěrečná reflexe

Cíl: zhodnocení projektového dne

Metoda: názorně demonstrační, slovní monologická

Pomůcky: papíroví smajlíci, papír A2 s názvy kroužků

Motivace: Ukaž, jak se ti dnešní den líbil a jestli bys chtěl nějaký kroužek pravidelně navštěvovat.

Časová dotace: 10 minut

Postup: Děti dostanou 5 různých smajlíků a budou je přiřazovat k cedulkám s názvy kroužků. Poté si stoupneme do kruhu a každé dítě jednotlivě řekne, jak se mu celý den líbil a zda by nějaký kroužek rádo navštěvovalo.

Den 4 Hřiště na Příkopech

V tento den děti budou moci navštívit další hřiště, které je v Mohelnici a současně poznat hry, které zde mohou hrát. Jako každý den se setkáme nejdříve na ploše Na Zámečku, kde se přivítáme a zahrajeme si úvodní hru.

7:50 – 8:30

Název: Co máme společného?

Cíl: rozvoj vztahů v kolektivu

Metoda: slovní dialogická

Časová dotace: 30 minut

Pomůcky: papíry a tužky

Rozdělení účastníků: družstva

Motivace: V čem jsme si všichni podobní?

Postup: Žáky náhodně rozdělíme do stejně početných družstev. Každé družstvo bude mít vlastní tužku a papír. Cílem hry je nalézt za 15 minut co nejvíce vlastností, údajů a informací, které mají členové družstva společné. Příklad: Všichni máme rádi řízek s bramborovým salátem, všichni naši tatínci potřebují v práci počítač, všichni naši sourozenci hrají tenis apod. Poté si všechny informace společně přečteme a rozebereme je. Vyhrává družstvo, které má nejvíce společných údajů. (hranostaj.cz)

Po této úvodní hře se všichni přesuneme na hřiště Na Příkopech, kde se bude celý projektový den odehrávat. Nejdříve se děti zeptáme, zda někdy toto hřiště navštěvují, případně jaké hry zde hrají a poté si uděláme jednoduchou rozcvičku (cca 15 minut) na protažení těla a přesuneme se k aktivitám.

9:00 – 9:45

Název: Jednoruká honička

Cíl: rozvoj pohybových dovedností

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Časová dotace: 15 minut

Pomůcky: žádné

Motivace: Vyzkoušíme si, jak se pořádně zabavit u jednoduché baby!

Postup: Tato velmi zábavná honička spočívá v předávání baby dotykem ruky. Dítě, které však dostalo babu, se musí jednou rukou dotýkat místa na těle, kam babu dostal. Honič se tak snaží dávat babu tak, aby držení tohoto místa, co nejvíce omezovalo běh. (Pokorný, 2019)

Název: Honička s vysvobozením

Cíl: rozvoj pohybových dovedností, rozvoj koordinace pohybu

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Časová dotace: 15 minut

Pomůcky: žádné

Postup: Určíme žáka, který bude mít babu. Žák, který babu dostane musí rozkročit nohy a ostatní jej mohou zachránit podlezením. (Pokorný, 2019)

Název: Medúza

Cíl: rozvoj pohybových dovedností, rozvoj spolupráce

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Časová dotace: 15 minut

Pomůcky: žádné

Postup: Animátor určí čtyři žáky, kteří se chytí za ruce a budou honit ostatní děti. Způsob této honičky je chytit ho uvězněním v kruhu. Chycený žák pak vystřídá jednoho z medúzy. (Pokorný, 2019)

9:45 – 10:00 svačina

10:00 – 12:00

Název: Znamení

Cíl: rozvoj spolupráce, rozvoj koordinace pohybu

Metoda: nácvik pohybových dovedností, názorně demonstrační

Pomůcky: žádné

Časová dotace: 30 minut

Rozdělení účastníků: 2 družstva

Motivace: Přijmi a předej znamení a nenechej se u toho nachytat.

Postup: Žáci utvoří kruh (v tomto případě dva vzhledem k počtu žáků) a každý si vymyslí nějaké své znamení. Musí být snadné a dobře viditelné (např. pohyb ruky, vypláznutí jazyka apod.). Znamení nesmí vydávat žádný zvuk. Poté si postupně ukážeme své znamení a snažíme se zapamatovat znamení ostatních. Následně animátor zvolí jednoho žáka, který bude stát uprostřed kruhu. Žák si zakryje oči a bude počítat do deseti. Zatímco bude počítat někdo z žáků ukáže své znamení a pak znamení toho, komu ho chce předat. Poté žák, kterému znamení bylo předáno přijme své znamení jeho ukázáním a zase vybere někoho jiného. Takto hra pokračuje dál a žák, který stojí uprostřed po dopočítání limitu otevře oči a snaží se uhodnout, kdo má znamení právě teď. Mezi jeho hádáním si stále ostatní v kruhu dál znamení předávají tak, aby ho hádající nenachytil. Po uhodnutí se nachytaný střídá s hádajícím (hranostaj.cz).

Název: Skákavé kolo

Cíl: rozvoj pohybových dovedností

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Pomůcky: švihadla

Časová dotace: 15 minut

Rozdělení účastníků: 3 družstva

Motivace: Stihneš rychle přeskakovat švihadlo?

Postup: Žáci utvoří tři kruhy. Animátoři a vybraný žák si stoupnou se švihadlem doprostřed kruhů. Poté začnou roztáčet švihadlo pod nohama žáků a děti jej budou přeskakovat. Pokud žák nestihne švihadlo přeskochit, tak se posadí. Postupně se bude rychlost švihadla zvyšovat, dokud nezůstane jeden žák. Tři žáci, kteří kola vyhráli pak soutěží spolu v jednom.

Název: Podávání míčů v zástupech

Cíl: rozvoj pohybových dovedností, rozvoj spolupráce

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Pomůcky: míče

Časová dotace: 15 minut

Rozdělení účastníků: družstva

Postup: Animátor rozdělí děti na stejně početná družstva. Tato družstva se postaví do zástupů. Žáci v těchto zástupech si budou podávat míč způsobem, který jim určí animátor (nad hlavou, pod nohama, kombinovaně). Jakmile se dostane míč k poslednímu hráči, tak si tento hráč přeběhne dopředu zástupu s míčem a pokračuje se dál v podávání míče. Hra končí ve chvíli, kdy žák, který byl na začátku hry první v zástupu je zpátky na svém místě (Pokorný, 2019).

Název: Honění dvou míčů v kruhu

Cíl: rozvoj pohybových dovedností, rozvoj spolupráce, rozvoj koordinace pohybu

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Pomůcky: míče

Časová dotace: 30 minut

Postup: Animátor rozdělí žáky do dvou kruhů v sudém počtu dětí. Tato družstva budou mít jinak barevný míč. Poté z kruhu udělají dvě družstva za po mocí „prvé“ a „druhé“. Nejdříve si hru nacvičíme. Na pokyn animátora si žáci z prvního družstva začnou přihrávat míč určeným způsobem viz příloha č. 5 po obvodu kruhu. Animátor hru může kdykoliv zastavit a změnit na druhé družstvo. Následuje samotná soutěž, kdy budou vykopávat obě družstva zároveň po směru hodinových ručiček. Vyhrává družstvo, které předběhlo míčem svého soupeře. Animátor vždy soutěž přeruší a započítá bod. Levě začínající družstvo se vždy střídá. (Pokorný, 2019)

Název: Na jestřába

Cíl: rozvoj vztahů v kolektivu, rozvoj pohybových dovedností

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Pomůcky: žádné

Časová dotace: 30 minut

Postup: Žáci si stoupnou do zástupu a každý se chytí pasu žáka stojícího před ním. První žák stojící v zástupu bude představovat slepici, která chce ochránit svá kuřátka roztaženými rukama před predátory. Určené dítě bude představovat jestřába, který se bude snažit chytit poslední kuřátko v zástupu. Když jestřáb kuřátko chytí, tak se chycené kuřátko stane jestřábem. (Pokorný, 2019)

12:00 – 12:40 oběd na ZŠ Vodní

12:40 – 13:30

Název: 2 v 1 - Městečko

Cíl: rozvoj vztahů v kolektivu, rozvoj empatie

Metoda: slovní dialogická

Pomůcky: papírky s názvy rolí

Časová dotace: 30 minut

Postup: Animátor žáky rozdělí do dvojic. Tyto dvojice se chytí za ramena. Hra spočívá v tom, že tyto dvojice budou tvořit jednoho člověka. Když například jeden z dvojice bude chtít říct „Dnes je hezký den“, tak se musí ten druhý snažit nějakým způsobem odušit nebo odezírat ze rtů, co chce říct. Každá tato dvojice dostane na papírku napsanou roli, kterou bude zastávat (např. učitel, prodavač, řezník, král apod.). Poté animátor určí, jaké dvě dvojice spolu budou mluvit. Tyto dvě dvojice budou mluvit přede všemi a budou se snažit přijít na to, jakou roli zastává ta druhá. Takto se vystřídají všichni. (hranostaj.cz)

Název: Škatulata

Cíl: rozvoj pohybových dovedností, koordinace pohybu

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Pomůcky: švihadla

Časová dotace: 20 minut

Postup: Žáci si ohraničí svoje pole kolečkem ze švihadla. Animátor určí dítě, které své pole mít nebude. Toto určené dítě bude poté říkat říkanku „škatulata, batulata, hýbejte se z místa na místo, teď!“ . To znamená, že všichni žáci opustí své pole a musí si najít nové. V tu chvíli se zapojí i předříkávač a to znamená, že na nějaké dítě volné pole nezbude, a to se stává novým vyvolávačem. (Pokorný, 2019)

13:40 – 14:00

Název: Reflexe dne

Cíl: ohodnocení projektového dne, ocenění hodnoty volného času

Metoda: slovní monologická

Pomůcky: žádné

Časová dotace: 20 minut

Motivace: Jak bys vystihl třemi slovy to, co jsi se dnes naučil? A jak celý tento den?

Postup: Tato reflexe bude probíhat za pomoci asociací. Všechny děti se posadí do kruhu. Nejdříve budou mít žáci za úkol vymyslet si tři slova, která vystihují to, co se v tento den naučili. Tato slova si společně postupně v kruhu řekneme. Další jedno slovo by mělo vystihovat celý den. A tak proběhne další kolo. Nejzajímavější postřehy si společně rozebereme pomocí diskuse.

Den 5 Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Zařízení je provozováno Společností Podané ruce o. p. s. Posláním tohoto zařízení je motivace a podpora dětí ve věku 9-26 let za pomoci poskytnutím zázemí, kde děti mohou smysluplně trávit volný čas. Nabízí velkou nabídku volnočasových aktivit, besed, přednášek, workshopů a plně hrazených výletů. Velkou pozornost ve svém působení věnují právě rizikovému chování, v případě potřeby nabízí podporu a pomoc při řešení již vzniklých obtížných životních situací. Dále NZDM poskytuje možnost doučování, přístup k informačním technologiím a poradenství. Tato služba je zcela bezplatná a anonymní. (*podaneruce.cz*)

7:50 – 8:10

Po setkání na ploše Na Zámečku přivítáme se a si zahrajeme úvodní hru.

Název: Různé stupně poplachu

Cíl: rozvoj pohybových dovedností, koordinace pohybu

Metoda: nácvik pohybových dovedností

Pomůcky: žádné

Časová dotace: 15 minut

Postup: Všechny děti utvoří kruh a chytí se za ruce. Hlavní je, aby se nepustily. Animátor hry vysvětlí příkazy, které budou muset děti udělat (rovnou při vysvětlování si je vyzkouší).

Příkaz 1. stupně: děti budou utíkat jedním směrem

Příkaz 2. stupně: děti pětkrát pořádně vyskočí

Příkaz 3. stupně: všichni si musí kleknout

Příkaz 4. stupně: všichni si sednou na zem

Příkaz 5. stupně: děti si musí lehnout na záda

Příkaz 6. stupně: všichni se rozutíkají do středu vytvořeného kruhu a animátor zakřičí „Společně jsme...“ a děti ho doplní „silní!“.

Pokud si děti příkazy lehce zapamatují, je možné dávat příkazy v různém pořadí. (Suhr A., 2019)

8:10 – 12:30

Poté se přesuneme do Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež. Toto zařízení nabízí velkou škálu volnočasových aktivit. Nachází se zde 6 stolních počítačů, stolní fotbal, velké množství společenských her a pomůcek na výtvarné činnosti. Pracovníci tohoto zařízení mají vždy připravené aktivity pro děti. Nejdříve dětem zařízení představíme a poté si děti vyzkouší aktivity, které je nejvíce zaujmou (animátoři děti budou doprovázet a nabádat k jednotlivým aktivitám).

12:30 – 12:35

Po prezentačním dopoledni Nízkoprahového zařízení Mohelnice se přesuneme zpět na plochu Na Zámečku a zde proběhne reflexe tohoto zařízení.

Název: Reflexe NZDM Mohelnice

Cíl: zhodnocení projektového dne, ocenění hodnoty volného času

Metoda: výtvarná činnost, slovní monologická metoda

Pomůcky: stojan s papírem, barevné fixy

Časová dotace: 25 minut

Postup: Doprostřed plochy postavíme stojan s papírem. Žáci postupně k tomuto stojanu přistupují a budou mít za úkol namalovat to, co je ve spojitosti s prožitým dnem napadne. Poté si kresby společně okomentujeme a můžeme sdělovat své názory a diskutovat.

13:00 – 13:30 oběd na základní škole Vodní

13:30 – 14:00

Po obědě se přesuneme zpátky na plochu Na Zámečku a zde si provedeme závěrečnou reflexi celého týdne.

Název: Reflexe celého týdne

Cíl: zhodnocení celého týdne, internalizace hodnot v charakteru

Metoda: slovní dialogická

Pomůcky: velký papírový kruh s 5-ti poli, kartičky s čísly

Časová dotace: 30 minut

Postup: Žáci se posadí do kruhu. Uprostřed bude kruh s 5-ti poli, které budou znázorňovat 5 dní. Děti dostanou čísla od 1 do 5 a ty budou umisťovat do těchto polí podle toho, jaký den se jim líbil nejvíce a naopak. Poté animátor pošle míč a žáci postupně budou říkat, co se jim z celého týdne nejvíce líbilo, zda by chtěli nějaké zařízení navštěvovat a jestli budou hrát nějaké hry, které jim tento týden byly předvedeny. Nakonec děti dostanou diplomy „Už vím, jak se bavit v Mohelnici!“ viz příloha č. 6.

Závěr

Bakalářský projekt se zaměřuje na problematiku dětí a návykových látek v Mohelnici. Jeho specifikem bylo zvolení nespécifické prevence, jejíž teorie je nastíněna v teoretické části. Tato část dále obsahuje poznatky z odborné literatury týkajících se prevence, drog a jejich dopadu na dítě. Na obsáhlé statistice je vyobrazena současná situace dětí a drog v České republice. Dále byl v projektu rozebrán mladší školní věk a konkrétní vlivy, které výchovně na děti tohoto věku působí. Nakonec se teoretická část zabývá městem Mohelnice, jeho školami a zařízeními.

Cílem projektu bylo podpořit zdravé využití volného času a podpořit budování vztahu ke zdravému životnímu stylu dětí navštěvující zdejší základní školy. Těchto cílů se projekt snažil dosáhnout za pomoci preventivního programu s využitím nespécifické prevence, tedy prevence, která nemá žádnou souvislost s rizikovým chováním, jemuž se program snaží předejít či oddálit. Tento program je navrhnout v projektové části. Zohledňuje organizační i finanční zajištění. Dále jsou v programu rozebrány konkrétní projektové dny, ve kterých děti navštíví Základní školu uměleckou Mohelnice, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Mohelnice, Dům dětí a mládeže Magnet, workoutové hřiště a sportovní hřiště na ulici Nová a hřiště Na Příkopech. V tyto dny se projekt snažil tato zařízení dětem představit a podpořit je ve změně přístupu k volnému času tak, aby si po účasti na tomto projektu při výběru volnočasových aktivit nějaké z těchto zařízení a vyzkoušených aktivit zvolily.

Literatura

ADAMCOVÁ, A., ŠERÁKOVÁ, H., 2014. *Taneční a pohybová výchova: společenský tanec: (náměty pro práci s žáky mladšího školního věku)*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-7460-6.

BAŘINKA, K., 2015. *Koncepce rozvoje dětských hřišť a sportovišť v Mohelnici a jejích místních částech* [online]. [cit. 8.2.2021]. Dostupné z: https://www.mohelnice.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=9803&id=222247&n=koncepce%2Ddetskych%2Dhrist%2Da%2Dsportovist%2Dv%2Dmohelnici

CSÉMY, L., SOVINOVÁ, H., 2003 *Kouření cigaret a pití alkoholu v České republice*. Praha: Státní zdravotní ústav. ISBN 80-7071-230-9.

DROGY-INFO. *Seznam právních předpisů upravujících oblast návykových látek* [online]. Copyright © 2015 [cit. 9. 2. 2021]. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/nms/politika-v-oblasti-zavislosti/legislativa/legislativa-uvod/>

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE MAGNET, MOHELNICE. *Dům dětí a mládeže Magnet, Mohelnice* [online]. Copyright ©2019 Dům dětí a mládeže Magnet, Mohelnice [cit. 14. 12. 2021]. Dostupné z: <https://www.ddm-mohelnice.cz/>

GOTTAMENTOR.COM. *18 zábavných hudebních her pro děti (hudební aktivity)* [online]. [cit. 27. 3. 2021]. Dostupné z: <https://cs.gottamentor.com/18-fun-music-games-for-kids>

HAJNÝ, M., 2001. *O rodičích, dětech a drogách*. Praha: Grada, Pro rodiče. ISBN 8024701359.

HLOUŠEK, M., 2020. *Výroční zpráva školy – Školní rok 2019/2020* [online]. Základní škola Mohelnice, Vodní 27 [cit. 14. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.zsm.cz/vyrocnizpravy?id=7&action=detail>

HRANOSTAJ. *Sbírka nejen skautských her* [online]. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/>

CHOMYNOVÁ P., CSÉMY, L. a kol., 2020. *Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD) 2019* [online]. Zaostřeno 5(20), str. 1-20. Praha: Úřad vlády České republiky [cit. 23. 2. 2021]. ISSN 2336-8241. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/zaostreno-na-drogy/>

INDRSTOVÁ, I., 2020. *Program prevence rizikového chování pro ZŠ Mohelnice Mlýnská 1 na školní rok 2020/2021*. Základní škola Mohelnice, Mlýnská 1 [online]. [cit. 6. 1. 2020]. Dostupné z: <http://www.zsmlynska.cz/o-skole/dokumenty>

KALINA K., 2003. *Drogy a drogové závislosti: mezioborový přístup*. Praha: Úřad vlády České republiky, c2003. Monografie (Úřad vlády České republiky). ISBN 80-86734-05-6.

KLEMENTOVÁ, J., Sychrová, M., 2017. *Manuál pro školní metodiky prevence*. Ústí nad Orlicí: Pedagogicko-psychologická poradna.

LANGMEIE, J., KREJČÍŘOVÁ, D., 2006. *Vývojová psychologie*. Vyd. 2. Praha: Grada. ISBN 80-247-1284-9.

LEJČKOVÁ, P., 2006. *Primární prevence užívání drog* [online]. Zaostřeno na drogy 6(1), str. 1-8. Úřad vlády České republiky [cit. 2021-18-03]. ISSN: 1214-1089 Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/zaostreno-na-drogy/2006-zaostreno-na-drogy/01-06-primarni-prevence-uzivani-drog/>

MACHÁLKOVÁ, H., 2020. *Minimální preventivní program pro rok 2020/2021* [online]. Základní škola Mohelnice, Vodní 27. [cit. 19. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.zsm.cz/skolni-dokumenty?id=22&action=detail>

MCGRATH, Y., 2007. *Prevence užívání drog mezi mladými lidmi: přehled dostupných informací: nejnovější výzkumné poznatky*. Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 978-80-87041-16-1.

MOHELNICE. *Město Mohelnice* [online]. [cit. 15.11.2020]. Dostupné z: <https://www.mohelnice.cz/>

NADACE ČEZ. *Malí horolezci z Mohelnice mají nové sportovní hřiště*. Nadace ČEZ. [online]. [cit. 4. 1. 2021]. Dostupné z: <https://www.nadacecez.cz/cs/promedia/aktuality/mali-horolezci-z-mohelnice-maji-nove-sportovni-hriste-104873>

NADEAU, M., 2011. *Relaxační hry s dětmi: pro děti od 4 do 10 let*. Vyd. 2. Přeložila KŘÍŽOVÁ, K. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-896-8.

PODANÉ RUCE. *Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež v Mohelnici a Zábřehu* [online]. Copyright © 2021 [cit. 2. 1. 2021]. Dostupné z: <https://podaneruce.cz/centra-sluzby/nzdm-mohelnice-zabreh/>

PÁVKOVÁ, J., 2008. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času*. Vyd. 4. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-423-6.

POKORNÝ, I., 2019. *Pohybové hry pro školáky: 129 cvičení pro rozvoj základních pohybových dovedností*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-2064-2.

SLEPIČKOVÁ, I., 2005. *Sport a volný čas: vybrané kapitoly*. 2. vyd. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-1039-6.

ŠŤASTNÁ, L., ŠUCHA M., ed., 2010. *Problémy související s užíváním drog u dětí do 15 let [monografie]*. Praha: Centrum adiktologie, Psychiatrická klinika, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova v Praze. ISBN 978-80-254-6806-7.

WORLD HEALTH ORGANIZATION, 2018. *International Standards for Drug Use Prevention – Second Edition* [online]. [cit. 15. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.who.int/publications/i/item/international-standards-for-drug-use-prevention-second-edition-2018>

ZÁKLADNÍ ŠKOLA MOHELNICE. *Základní škola Mohelnice* [online]. Copyright © 2021 Základní škola Mohelnice, Vodní 27, [cit. 27. 12. 2020]. Dostupné z: <https://www.zsm.cz/>

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA MOHELNICE, 2012. *Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Mohelnice* [online]. [cit. 7. 1. 2020]. Dostupné z: http://www.zusmohelnice.cz/?%C5%A0kola:Ofici%C3%A1ln%C3%AD_informace_a_%C5%A0VP

ZŠ MLÝNSKÁ MOHELNICE. *ZŠ Mlýnská Mohelnice* [online]. [cit. 18. 12. 2020].
Dostupné z: <http://www.zsmlynska.cz/>

Seznam použitých zkratk

3D – trojdimenzionální

aj. – a jiné

apod. – a podobně

cca – přibližně

č. - číslo

DDM – dům dětí a mládeže

ESPAD – Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách

HBSC – Health Behaviour in School-aged Children

ICT – Informační a komunikační technologie

Kč – koruna česká

např. - například

NZDM – Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

s. – strana

SPU – specifické poruchy učení a chování

ŠMP – školní metodik prevence

ŠPC – školní poradenské centrum

VP – výchovný poradce

Vyd. – vydáno

USA – United States of America

ZŠ – základní škola

Seznam příloh

Příloha č. 1: Mapa hřišť ve městě Mohelnice

Příloha č. 2: Žáby a čáp

Příloha č. 3: Střelnice

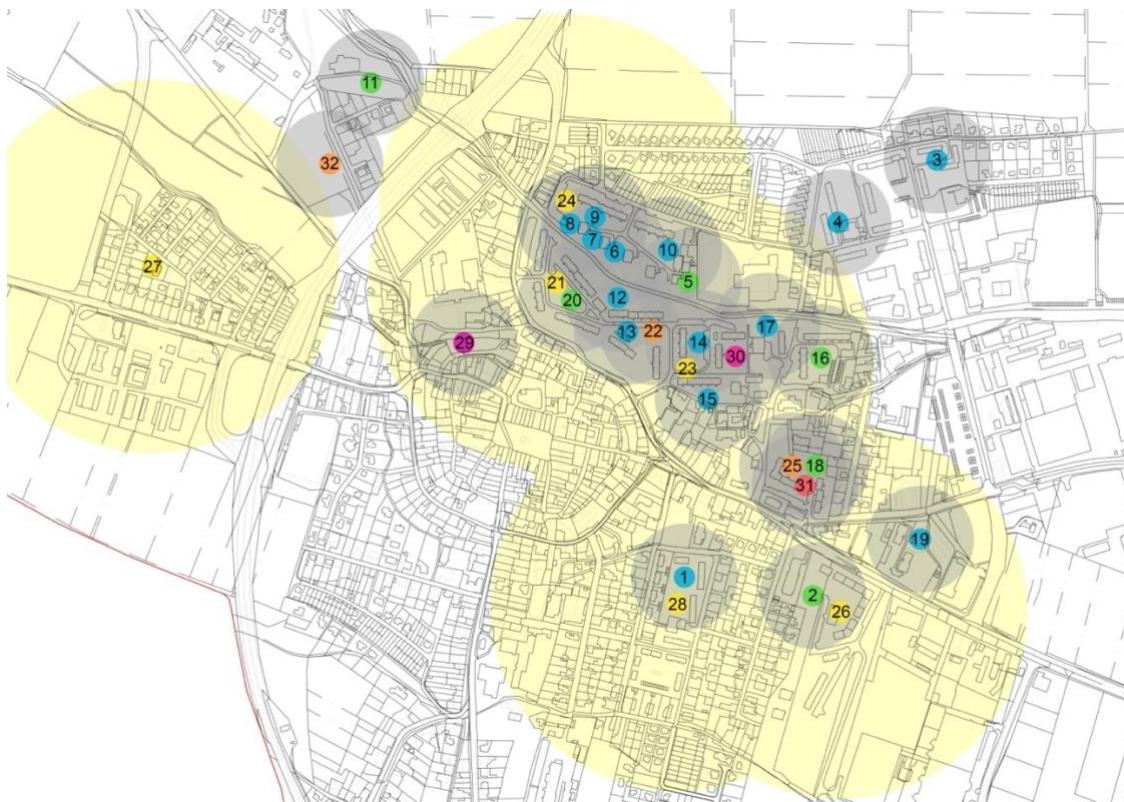
Příloha č. 4: Vstřícná štafeta

Příloha č. 5: Honění dvou míčů v kruhu

Příloha č. 6: Propagační leták

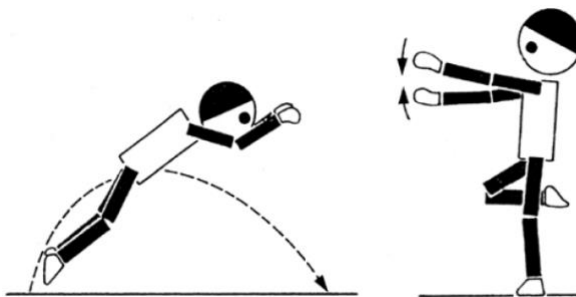
Příloha č. 7: Diplom

Příloha č. 1: Mapa hřišť ve městě Mohelnice

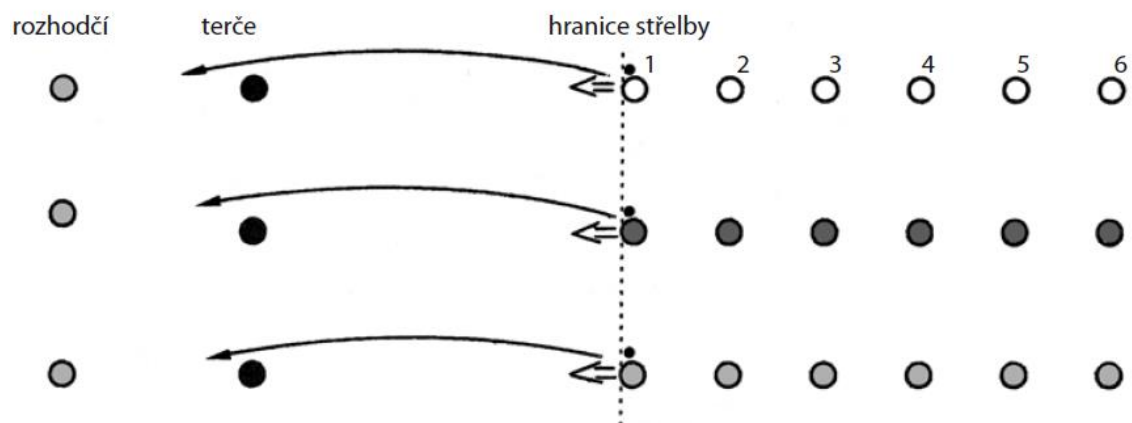
Zdroj: BAŘINKA, K., 2015. *Koncepce rozvoje dětských hřišť a sportovišť v Mohelnici a jejich místních částech* [online]. [cit. 8.2.2021]. Dostupné z: https://www.mohelnice.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=9803&id=222247&n=koncepce%2Ddetskyh%2Dhrist%2Da%2Dsportovist%2Dv%2Dmohelnici

Příloha č. 2: Žáby a čáp

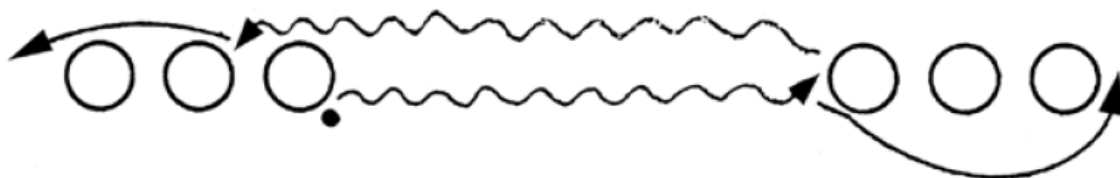
Zdroj: POKORNÝ, I., 2019. *Pohybové hry pro školáky: 129 cvičení pro rozvoj základních pohybových dovedností*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-2064-2.

Příloha č. 3: Střelnice

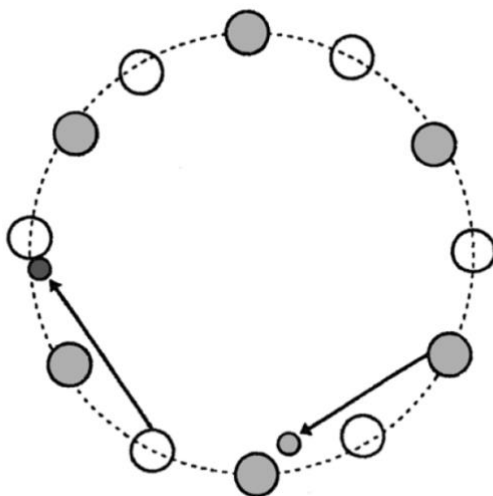
Zdroj: POKORNÝ, I., 2019. *Pohybové hry pro školáky: 129 cvičení pro rozvoj základních pohybových dovedností*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-2064-2.

Příloha č. 4: Vstřícná štafeta

Zdroj: POKORNÝ, I., 2019. *Pohybové hry pro školáky: 129 cvičení pro rozvoj základních pohybových dovedností*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-2064-2.

Příloha č. 5: Honění dvou míčů v kruhu

Zdroj: POKORNÝ, I., 2019. *Pohybové hry pro školáky: 129 cvičení pro rozvoj základních pohybových dovedností*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-2064-2.

Jak se bavit v Mohelnici?

*Ukážeme si jaké zařízení v našem městě máme,
nahlédneme do jejich zájmových kroužků. Také se
dozvíme jaká jsou zde hřiště a co vše na nich
můžeme hrát.*

TERMÍNY:

16.–20. 8. 2021 nebo 23.–27. 8. 2021
vždy od 7:50 h do 14:00 h

Cena: 520 Kč

Už vím
jak se bavit
v Mohelnici

Projekt je určen pro děti na 1. stupni základní školy.

DIPLOM

.....
jméno

.....
datum